

- REALIZIRANI PROJEKTI
- OBČINSKI NAGRAJENCI

str. 1–2, 3

- INTERVJU
- (V) RAZMISLEK

str. 4, 6

- SKRB ZA ZDRAVJE
- ŠOLSKE STRANI

str. 7, 8

- Z NARAVO
- AKTIVNOSTI NVO

str. 10, 11–12

INFORMATOR OBČINE CERKNO

OBČINA CERKNO
BEVKOVA ULICA 9, 5282 CERKNO
TEL: 05/373 46 40
obcina@cerkno.si, www.cerkno.si
informator.cerkno@gmail.com

BREZPLAČNA PUBLIKACIJA
NAKLADA: 1.800 IZVODOV

23 / OKTOBER 2014

ukopditi

■ ZA VIŠJO KAKOVOST ŽIVLJENJA

Najlepše darilo so realizirani projekti

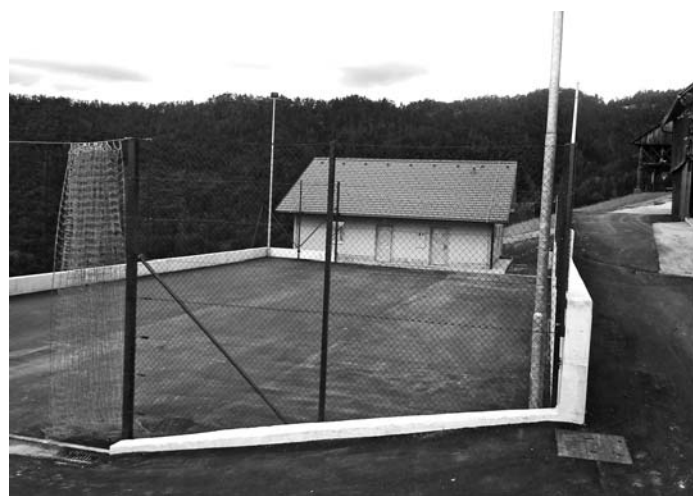
Letošnji občinski praznik poteka v prav posebnem vzdušju. Spominjamo se 200-letnice rojstva našega priznanega rojaka, cenjenega matematika in pedagoga dr. Franca Močnika, ki nam je še danes svetel zgled in navdih za krepitev lastnih vrlin ter vztrajnosti in trdnosti na svoji poti. Na slavnostni seji bomo pozornost namenili tistim, ki s svojim delom in prizadevanji puščajo sledi v današnjem času. Občina Cerklje ob Gori pa predstavlja javnosti še zadnje večje investicije tega obdobja. Ker so prav realizirani projekti največje darilo, ki ga lahko Občina pokloni svojim občankam in občanom, v nadaljevanju sledi pregled investicij iztekajočega mandata. Ob tem se župan in občinska uprava za sodelovanje pri uspešni izpeljavi načrtov zahvaljuje vsem sodelavcem, kooperantom, zavodom in inštitucijam, predsednikom krajevnih skupnosti, društvom in drugim nevladnim organizacijam, krajanom in krajanom. Pozitivni rezultati so plod sodelovanja in povezovanja!

Mednarodno sodelovanje – utrinek s pobratenja s furlansko občino Cassacco

Za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je bilo v minulih štirih letih investiranih dobrih 680.000 evrov

Ureditev površin na podeželju za skupne namene – Vaško središče Lazec in javno otroško igrišče v Cerknem

Za zimsko službo se je v štirih letih porabilo 924.000 evrov

Za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest se je v obdobju 2011–2014 namenilo dva milijona evrov. Med večje obnove spadajo odseki Zakriž–Jesenica (fotografija levo), odsek Podpleče (fotografija v sredini) ter relacija Orehek–Reka (fotografija desno)

**SPOŠTOVANE OBČANKE,
CENJENI OBČANI
OBČINE CERKNO!**

**OB PRAZNIKU OBČINE CERKNO
VAM ISKRENO**

**ČESTITAMO IN VAM ŽELIMO
ČIMVEČ MEDSEBOJNEGA
SOŽITJA, SODELOVANJA PRI
URESNIČEVANJU SKUPNIH
CILJEV, PA TUDI OSEBNEGA
ZADOVOLJSTVA IN OPTIMIZMA.**

**VAS ŽUPAN MIRAN CIGLIČ
S SODELAVCI**

Projekt Interbike – nabava koles, izgradnja večnamenskega objekta za kolesarsko info točko, izposajo ter servis koles in izgradnja mosta na trasi Franja–Poljane

Prometna signalizacija

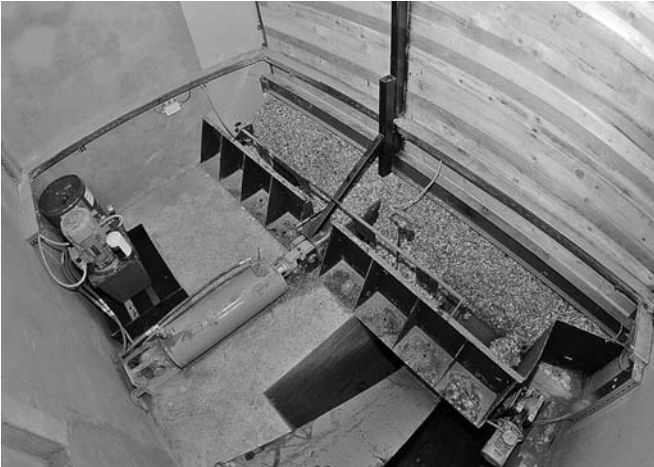
Urejanje odpadnih voda

Ureditev športnega igrišča – novo odbojgarsko igrišče

Večnamenski center Cerkno – namenjen kulturnim, podjetniškim in turističnim vsebinam

Zamenjava kotlov na lesno biomaso

Saniranje posledic naravnih nesreč

Vežica v Šebreljah

Investicije v posodabljanje gasilske opreme. Nabava vozil za GD Gorje Poče - Trebenče, Bukovo - Zakojca, Novaki in Šebrelje za prevoz oseb.

REALIZACIJA PRORAČUNOV V OBDOBJU OD LETA 2011 DO 31. 8. 2014

Področje	Namenjena sredstva od leta 2011 do 31. 8. 2014	% v proračunih celotnega obdobja
POLITIČNI SISTEM	285.678	1,5
EKONOMSKA IN FISKALNA ADMINISTRACIJA	11.083	0,1
SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE IN SPLOŠNE JAVNE STORITVE	68.179	0,4
LOKALNA SAMOUPRAVA	1.208.257	6,5
OBRAMBA IN UKREPI OB IZREDNIH DOGODKIH	682.075	3,7
NOTRANJE ZADEVE IN VARNOST	4.689	0,0
TRG DELA IN DELOVNI POGOJI	533	0,0
KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN RIBIŠTVO	463.298	2,5
PRIDOBIVANJE IN DISTRIBUCIJA ENERGETSKIH SUROVIN	66.405	0,4
PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA IN KOMUNIKACIJE	3.522.723	19,1
GOSPODARSTVO	308.202	1,7
VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE	603.781	3,3
PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKO KOMUNALNA DEJAVNOST	1.099.278	5,9
ZDRAVSTVENO VARSTVO	258.257	1,4
KULTURA, ŠPORT IN NEVLADNE ORGANIZACIJE	2.590.760	14,0
IZOBRAŽEVANJE	4.774.006	25,8
SOCIALNO VARSTVO	904.247	4,9
SERVISIRANJE JAVNEGA DOLGA	81.894	0,4
INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI	1.543.448	8,4
CELOTNA REALIZACIJA PRORAČUNA	18.476.793	100

■ KOMISIJA ZA PRIZNANJA IN NAGRADE

Prejemniki občinskih nagrad in priznanja

Bevkovo priznanje Občine Cerkno za leto 2014 prejme

ŠTEFAN RUTAR

Štefan Rutar, po domače »Driješkov Štefko« je človek, ki se je kot petletnik nemotno stiskal k tlom, ko je le nekaj metrov stran od njega kosila nemška strojnica ob napadu na partijsko šolo v Cerknem leta 1944; človek, ki je obiskoval tako cerkljansko Nižjo gimnazijo kot Elektrogospodarsko šolo; človek, ki je osebno poznal nekdanje izdelovalce lesenih laufarskih larf ter graditelje bolnice Franje; človek, ki je čas po osvoboditvi preživel izven svojega rodnega kraja, a ga je ves čas zvesto nosil v srcu in s kritično distanco spremljal dogodke v njem; človek, ki je med osamosvojitveno vojno za Slovenijo tvegal vse svoje imetje in življenje.

Njegovo medmrežno spletišče pove o njem domala vse in je zagotovo med najbolj transparentnimi in pregledno urejenimi osebnimi biografijami našega časa. Pa ne zgolj o njem osebno, temveč o značaju celotnega časa v najširšem pomenu besede: o šegah in navadah, običajih, pomembnih zgodovinskih dogodkih ter osebnostih, kulturni krajini, tehnični kulturi, knjižni literarni in strokovni dediščini ter še o marsičem. Digitalno spletišče pod spretnim uredniškim posegom Štefana Rutarja na prav poseben način zaživi v pisano mavrico prepletajočih se motivov Cerkljanske. Leta ga nikoli niso ovirala, da ne bi brez težav sledil najsoodobnejšim prijemom digitalne tehnike na področju multimedijskega prikazovanja ter spletnega oblikovanja. Z neverjetno zavzetostjo in energijo se poglubi v tiste dogodke, za katere sam ve, da jih je še mogoče avtentično povzeti in prikazati s pomočjo znanih dejstev. Skupaj s prijatelji, somišljeniki ter rojaki pa vedno najde poti in načine, da svoje izsledke na zanimiv način predstavi širši javnosti. Domet njegovega zasebnega kronikalnega ustvarjanja je izjemno širok, a povezuje ga prav posebno vodilo, rdeča nit – njegova življenjska izkušnja.

Brez njegove zavzetosti in osebnega vločka bi marsikatero zgodovinsko dejstvo še hitreje potonilo v pozabo, Štefan Rutar pa vedno najde pravi način za promocijo ob pravi priložnosti ter ob dogodku zbere predstavnike zainteresirane javnosti. Cerkljani so mu lahko posebej hvaležni za odkritje spominske plošče cerkljanskemu rojaku iz 19. stoletja, ravnatelju prve ljubljanske realke Mihaela Peternelu na rojstni hiši na kmetiji Laniše v Podlanišču leta 2003. Izjemno poglobljeno se je posvečal tudi biografskemu raziskovanju svetovljana in vsestranskega strokovnjaka dr. Andreja Kobala, visokega vladnega svetovalca v Ameriki v prvi polovici prejšnjega stoletja.

Osnovni šoli Cerkno je Štefan Rutar doniral dragoceno učno in arhivsko gradivo, 20 snopičev Slovenskega biografskega leksikona ter leta 2010, ob 120-letnici rojstva Franceta Bevka, serijo CD ploščkov s pisateljevim celotnim literarnim opusom.

Brez njegovega spletišča in brez njegovega zavzetega ljubiteljskega domoznanskega dela, bi bila celotna Cerkljanska prikrajšana za premožne arhivske zanimivosti ter kronikalne dogodke, še posebej pa si ga Cerkljani lahko vzamemo za zgled kot velikega domoljuba ter zavzetega privrženca vsestranskega napredka svojih domačih krajev.

Za domoznansko predanost Cerkljanski ter za njeno bogato digitalno promocijo, podeljuje Občina Cerkno Štefanu Rutarju Bevkovo priznanje za leto 2014.

Bevkovo nagrado Občine Cerkno za leto 2014 prejme

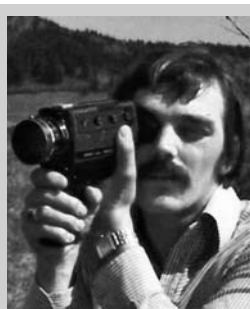
ANAMARIJA HVALA

Dolgoletna učiteljica razrednega pouka na Cerkljanskem, Anamarija Hvala, po rodu iz Šebrelj, je primer zgledne izvajalke poklicnega vzgojno-izobraževalnega poslanstva premnogih generacij otrok, ki so obiskovali njene oddelke na podružnični šoli v Šebreljah ter v zadnjih letih na centralni šoli v Cerknem. Učenci, pa tudi stanovski kolegi, jo poznajo kot strokovno, prizadevno ter dosledno in pošteno učiteljico življenja, ki mladim generacijam poleg osnovnih znanj in omike z ustvarjalnimi načini organizacije pouka posreduje tudi etične vrednote ter pozitiven odnos do sveta. Učiteljica aktivno sodeluje z lokalnimi prostovoljnimi društvi za pomoč osebam s posebnimi potrebami ter razvija nove didaktične prijeme inkluzivnih druženj, ki jih šola tudi uspešno izvaja. V preteklosti je bila tudi aktivna članica ter večletna predsednica Ženskega pevskega zbora Cerkljanke, več kot desetletje pa tudi kvalitetna mentorica učencem na vseh spominskih slovesnostih v Cerknem z okolico ter koordinatorka dejavnosti Zveze prijateljev mladine.

Najbolj dragocen in prepoznaven pa je njen pedagoški prispevek k uveljavljanju in razvoju specifičnih znanj ter vzgojnih metod na področju prometne vzgoje in preventive za različne starostne stopnje otrok. V specifičnih lokalnih razmerah prometnega režima, ki je na prostoru vrtca in šole v Cerknem otežen tako s statusnimi omejitvami državnega vozišča v neposredni bližini zavoda kot z vsesplošnim pomanjkanjem prostora za najosnovnejše infrastrukturne posege v razvojne potenciale vrtca in šole, nosi prav Anamarija Hvala mnogo zaslug za sprotno razreševanje problemov uporabe šolskih poti.

Svojim učencem pa je pri pouku zagotavljala optimalne didaktične možnosti ter avtentične situacije za učinkovito soočanje s sodobnimi prometnimi izzivi, poleg tega pa tudi sponzorska sredstva za izvedbo teh programov. Svoje službene naloge je učiteljica nadgrajevala tudi z aktivnim sodelovanjem v občinskem Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, kjer se je izkazala na področju učinkovitega razporejanja namenskih sredstev preventive za operativne potrebe različnih populacij občanov, od starostnikov do najmlajših v vrtcu. Po zaslugi njenega neposrednega posredovanja pri predsedstvu upravnega odbora podjetja ETA, so bili v Cerknem na njeno pobudo nameščeni avtomatski opozorilniki za preveliko hitrost, njena pobuda pa je tudi izgradnja začasnega parkirišča nasproti zidane stavbe vrtca, ki je s stališča prometne varnosti v izjemno kriznem šolskem letu 2013/14, pripomoglo k prometni varnosti šolskega kompleksa. Tako pri svojem delu kot pri zagovarjanju svojih osebnih stališč je Anamarija Hvala zmeraj odločna in dosledna, saj imajo le ta trdno osnovo v dolgoletnem uspešnem delu na pedagoškem področju, ki velikokrat presega meje opravljanja službe ter preraste v humano poslanstvo.

Za njeno izjemno pedagoško delo pri vzgoji mladih na področju prometne varnosti, podeljuje Občina Cerkno Anamariji Hvala Bevkovo nagrado za leto 2014.

Bevkovo nagrado Občine Cerkno za leto 2014 prejme

BOŽAN VERBIČ

Več kot poldrugo desetletje je bil Božan Verbič na cerkljanskem radiu priljubljen terenski reporter, avtor različnih intervjujev, pa tudi voditelj reportaž ter spreten kreator najrazličnejših radijskih projektov. Vsekar pomemben temeljni steber vsega nadaljnega razvoja sodobnega in danes v slovenskem prostoru uveljavljenega medija, Primorskega vala.

Komunikativen, prirojeno nadarjen kot novinar, s pretanjenim občutkom za javno komunikacijo med preprostimi domačini, vsesplošno razgledan in vedno seznanjen z aktualnimi dogodki, je bil še posebej v desetletjih proti koncu prejšnjega stoletja eden od stebrov lokalnega medijskega poročevalstva. Arhiv podjetja Eta pa hrani serije tovarniških časopisov, v katerih so terenske reportaže Božana Verbiča zagotovo nadvse pomembni kronološki zapisi o temeljnih razvoju lokalnega gospodarstva. Aktivno je dopisoval tudi v druge slovenske medije ter predvsem poskrbel za bogato filmsko dokumentacijo pomembnejših dogodkov v podjetju.

Po osnovnem poklicu strojnik, se je na področju medijskih dejavnosti strokovno nenehno izobraževal ter obiskoval različne funkcionalne tečaje in seminarje. Tako je uspešno opravil režisersko- filmski seminar na ljubljanskem ŠKUC-u, redno pa se je udeleževal tudi raznih kvalitetnih gledaliških seminarjev. Božan Verbič je namreč tudi priznan in uveljavljen ljubiteljski gledališčnik, dolga leta aktiven član Amaterskega dramskega društva Cerkno ter kar celo desetletje njegov predsednik in tesen sodelavec priznanih gledaliških mentorjev, med katerimi je Cerkljansko posebej zaznamoval Polde Dežman. Navdahnjen predvsem s Cankarjevo bogato gledališko dediščino je kot ljubiteljski igravec kvalitetno oblikoval celo vrsto dramskih likov in se uspešno preizkusil tudi v režijski dejavnosti.

Zagotovo pa je najpomembnejši prispevek Božana Verbiča k tradiciji ohranjanja utripa Cerkljanske na gibljivih slikah. Le ta zajema vrsto dragocenih prikazov na tradicionalnem, 8 – milimetrskem filmu, po letu 1994 pa ustanovitve lokalne televizije v sodelovanju s prijateljem Branetom Brelihom. Iz starejšega opusa omenimo dokumentarni film o cerkljanski laufariji z naslovom »De be bla ripa bel debjela«, za katerega je Božan Verbič prejel plaketo Zveze kulturnih organizacij ter subtilno dokumentarno študijo obeležij žrtev druge svetovne vojne z zgovornim naslovom »Postoj, kdor mimo greš«. Lokalna televizija Cerkno pa letos praznuje jubilejno dvajseto obletnico. V teh letih je preko kabelske povezave v javnost posredovala na desetine ur različnih oddaj in prispevkov z lokalnega in širšega nivoja. Med njimi so tudi monumentalni posnetki zemeljskih plazov in vodne ujme iz leta 2007 ter žalostne podobe poplavljenih bolnice Franje, za katere je prizadevni ustanovitelj zastavil tudi svojo opremo in osebno varnost.

Dolgoletni profesionalni prispevek Božana Verbiča na področju razvoja lokalnih medijev, ki pa ga še danes opravlja ljubiteljsko, pa bo tudi v skrbno urejenih digitalnih arhivih ohranjal dragocene trenutke dolgoletnega utripa Cerkljanske.

Za dolgoletno tradicijo ohranjanja utripa Cerkljanske na gibljivih slikah, podeljuje Občina Cerkno Božanu Verbiču Bevkovo nagrado za leto 2014.

Bevkovo nagrado Občine Cerkno za leto 2014 prejme

SILVO ČEMAŽAR

Silvo Čemažar je vse od ustanovitve Turističnega društva Novaki njegov aktiven član, ki vsa leta s ponosom in entuziazmom ohranja bogato kulturno ter etnološko dediščino, saj se zaveda njene vrednosti in poslanstva, hkrati pa vse svoje znanje, izkušnje in doživlja z veseljem prenaša na mlade. Njegovo ljubiteljsko delo izkazuje izjemen občutek za zapuščino naših prednikov, črpa pa se iz njegove osebne naklonjenosti ter spoštovanja do kmečkega dela. Svojo ljubiteljsko specifiko je osredotočil na tehnično dediščino, ki je bila po hribovskih kmetijah pred mnogimi desetletji človeku v pomoč pri najtežjih delih, ohranjala pa je tudi dragocena tehnična znanja ter spodbujala domiselne inovativne ideje med preprostim kmečkim ljudstvom. Mnogi stari, že zavrženi in pozabljeni kmečki stroji, orodja ter pripomočki, so bili pod spretnimi rokami Silva Čemažarja prenovljeni in restavrirani s pomočjo specifičnega tehničnega znanja ter predvsem s pomočjo ljubezni in spoštovanja do tiste dediščine naših prednikov, ki je vse do danes ohranjala življenje v cerkljanskih hribovih. Silvo Čemažar jih je potegnil iz pozabe, jih rekonstruiral ter sodobni publiki predstavil na privlačen in zanimiv način. K svojemu ljubiteljskemu restavratorskemu delu je pritegnil tudi svojo družino, prijatelje, znanke in sokrajane, pa tudi vrsto mladih naslednikov, ki mu pomagajo ob promocijskih predstavitvah etnološke dediščine v bližnji in daljni okolici. Navdušena mladina je prav gotovo najboljšo nasledstvo vestnega in prizadevnega dela, pa tudi zagotovilo, da se za zapuščino naših dedov tudi v prihodnje ni bati. Rezultat medgeneracijskega sodelovanja pod okriljem letošnjega občinskega nagrajenca Silva Čemažarja, je vsakoletna množično obiskana etnološka prireditve Srečanje pod Črnim vrhom, na kateri lahko obiskovalci s pomočjo obnovljenih strojev ter običajev avtentično podoživijo življenje in delo na kmetijah naših prednikov. S prav posebno pozornostjo se je Silvo Čemažar posvetil starim dieselskim in bencinskim motorjem, ki jih pridno zbira ter obnavlja. Njegovi obnovljeni motorji pa niso brneli le v Novakih, temveč na odmevnih prireditvah v Cerknem, Davči, Baški grapi, Škofji Loki, Dolenji Trebuši, na Koroškem v Vuzenici in še marsikje. Na njegovo pobudo in z njegovim znanjem so krajani usposobili veliko kmečkega orodja ter zanj sporazumno pripravili skladišče v opuščeni kasarni pod Črnim vrhom. Tudi z novaško lok smučko, simbolom tega dela Cerkljanske, je Silvo Čemažar prepotoval dobršen del Slovenije, Avstrije in Nemčije. Med ljudmi ne širi le znanja, izkušenj in zgodb, temveč tudi dobro voljo in sproščenost, ki mu jo s harmoniko v naročju, nikoli ne zmanjka.

Za nenadomestljiv prispevek pri ohranjanju etnološke dediščine Cerkljanske, podeljuje Občina Cerkno Silvu Čemažarju Bevkovo nagrado za leto 2014.

■ PREJEMNIK BEVKOVEGA PRIZNANJA OBČINE CERKNO ŠTEFAN RUTAR – DRIEŠKAU

Tenkočuten varuh sledi preteklosti

ali "hudič se skriva v detajlih" (nemški pregovor)

»Kot najstarejši otrok v družini sem šel prvi v šolo. Majhno usnjeno torbico, v kateri je bilo komaj prostora za šolsko tablico, sem *povierbal* po nekem že umrlem stricu v petem kolenu. Vanjo so šli le še pisalni klinčki. Vse skupaj je tehtalo slabe pol kile. O knjigah, zvezkih, papirju, svinčnikih, barvicah in peresih ni bilo ne duha ne sluha. Kemični svinčnik sem prvič videl v tretjem razredu nižje gimnazije, a žal ni bil moj. Imel ga je Jemec Franc - Mačilarjev iz Novakov. Še danes pomnim, kako je nad uporabo te novotarije nejeverno zmajeval učitelj Viktor Jereb, nam vsem znan po natančnosti in čudovitem rokopisu s klasičnim peresom. V osnovni šoli sem bil srečen, če sem imel tablico.«

(Vir: *rutars.net*)

Štefan Rutar pripada generaciji, ki je kot prva po drugi svetovni vojni ponosno prestopila prag slovenske osnovne šole. Ob prebiranju doživetih zapisov na njegovi spletni strani *rutars.net* se pred nami razkriva bogata zgodovina Cerkljanske, polna skoraj pozabljenih podob, običajev, obrazov, ki se izvijajo iz meglic spominov. Kljub pomanjkanju in skromnim razmeram razkrivajo čas, prežet z optimizmom. Iz preteklih zgodb, ki se odvijajo pred nami, se odstirajo tukajšnji ljudje, polni iznajdljivosti, vztrajnosti, celo trmoglavosti, pa tudi hudomušnosti in prvinskega veselja. Za navidezno čudaškostjo se velikokrat skrivajo samosvoje osebe, polne ustvarjalnosti.

Vsega tega duha časa je Štefan Rutar ujel in zaobjel v svojem bogatem arhivskem gradivu. Od razglednic do časa prve svetovne vojne, zgodovine laufarije, občinskih zapisnikov iz obdobja 1900–1908, napotkov za različna domača opravila, kot so *dilajne snapau*, *kruojejne drou pa starm*, *mežlajne mpa spraulenje štrika* ... do podrobnih zapisov o naših priznanih rojakih z obsežnim arhivom zapisov in del. In seveda še mnogo drugega.

Težko si je predstavljati, koliko ur vztrajnega raziskovanja, iskanja, prebiranja, fotografiranja, skeniranja, zapisovanja ... stoji za njegovo strastjo, ki meji že na posebne vrste poslanstvo. Iztrgati pozabi del zgodovine in jo predstaviti javnosti tako, kot je bila, brez vrednotenja in ocenjevanja, zgolj skozi realna dejstva, ki pripovedujejo zgodbe sama po sebi.

Naj tokrat spregovori še Štefan Rutar, ki mu Občina Cerkno za domoznansko predanost Cerkljanski ter za njeno bogato digitalno promocijo podeljuje Bevkovo priznanje za leto 2014. Pogovor z njim je izjemno prijetna izkušnja, saj izžareva toplino in vljudnost, dandanes tako redki vrline. Iskriv sogovornik, ki tudi pri resnih temah ohranja duhovitost, poln besednih akrobacij, ki zlahka pritegnejo v odprt in hkrati spoštljiv medčloveški pretok ...

Ob prebiranju vašega zapisa o *bapkarih*, kot so takrat v Cerknem imenovali prvošolčke, si lahko doživeto predstavljamo fantiča, ki mu učitelji, v tistih časih spoštovani, predajajo svoje znanje; kako v juliju 1947 prvič v življenju pogleda čez robove naše kotline ter počasi širi svoj notranji svet, ki ga odpelje naprej v življenje. Kam vas je vaša življenjska pot vodila po odhodu s Cerkljanske?

Takole na pamet bi dejal, da sem se s Cerkljanske odpeljal v ponedeljek, 21. avgusta 1958 ob 6. uri zjutraj, z avtobusom, ki je vozil na Kranjsko; na *Tminsko* so takrat vozile *korijere*. (smeh)

Če začnem na začetku – po končani osnovni šoli, takrat štiriletni nižji gimnaziji, sem se izučil za elektromehanika v podjetju Rempod, iz katerega se je kasneje razvila tovarna ETA. V času vajeništva sem obiskoval Vajensko elektro šolo v Cerknem, ki je imela svoje prostore v Elektro gospodarski šoli (EGŠ). Tega se še malo kdo spominja; vodil jo je Jože Petkovšek, odličen pedagog elektro stroke z veliko praktičnega znanja.

Šolanje sem nadaljeval na Delavskem tehni-

kumu, ki je deloval v sklopu Tehniške srednje šole v Ljubljani, takrat še na Aškerčevi cesti. V drugem letniku smo se preselili na Vegovo ulico, kjer šola deluje še danes. Delavski tehnikum je imel posebnost, da je za vpis zahteval končano Vajensko šolo in redno službo. Priznali nam niso niti enega leta predšolanja, zato smo morali začeti s prvim razredom, kar pomeni, da so mi šla 3 leta prejšnjega šolanja v *maloro*. V drugem razredu sem se med semestralnimi počitnicami poročil in osnoval družino ... Fakultete pa nisem dokončal, ker so me vmes zalovili voj-ska in otroci. (smeh)

Od kje izvira vaša strast po zbiranju arhivskega gradiva, kaj je bil glavni impulz in motiv, da ste pričeli z ljubiteljskim zbirateljskim in proučevanjem?

Pri tem bi se težko na koga izgovarjal, najmanj na šolo, ker je v meni vedno prevladovala tehnična usmerjenost. V tehniki se zakoni redko spreminjajo in jo je lažje vklopiti v realnost in vrednote. V življenju sem imel srečo živeti in videti ljudi v drugih okoljih ter enostavno primerjati. To je najlažja šola. Pri tem bi rad izpostavil Holandsko, ki je že zdavnaj sistematično uporabljala še za današnji čas najnovejšo tehniko za zapis opravljenih del in poklicev, ki so ali bodo za vedno izumrli. Teh zapisov sem videl veliko, tudi tisti del njih, pri katerih tehnika "uha-ja" v umetnost in obratno. Doma so le redki posamezniki uspeli zabeležiti stvari, ki so generacijam služile za preživetje, in še ti so to storili za lastno zadovoljstvo in na svoje stroške. Kje je tu šele najnovejša tehnika?

Pa vrnimo se k odgovoru na vprašanje. Zagotovo se je te "strasti" težko priučiti; menim, da to prinesemo s seboj. Sam sem že v rani mladosti zbiral posebnosti, pustil, da dozori, in jih kasneje objavil.

V teh zadevah je težko dobiti založnika, zato sem izkoristil priložnost in znanje ter sam ustvaril svoje spletišče na način, ki mi vzame

veliko časa in ročnega dela. S tem sem si krajšal upokojski čas. Spletišče je danes gotovo že zastarelo, a ga ne smem spreminjati, ker bi izgubilo na prepoznavnosti. Zato sem ga raje zaključil. Na prvi pogled zaradi množice podatkov deluje celo kot nedokončano, a to ni res ... Povsem nekaj drugega pa je vsebina, ki sem jo po domače domoznansko in etnološko več ali manj malce porbarval.

Katera življenjska zgodba, na katero ste nleteli med raziskovanjem, vas je najbolj fascinirala?

Teh je bilo več. Vsaka po svoje, zato je spletišče tako pisano in na njem vsak lahko najde svoj košček, ki mu ukrade pozornost.

Na katero pridobljeno gradivo ste še posebej ponosni?

Tega je na spletišču veliko, bolj ali manj vrednega. Mogoče bi izpostavil Laufarijo. Za 50-letnico njene prve uprizoritve sem odšel na pravo mesto in zadel terno. Čudi me, da naša etnoznanost tega ni storila in je 50 let živela brez osnovnih podatkov. Cerkljani se moramo zavedati, da se je naš laufarski začetek zgodil dve leti pred začetkom ptujskega kurenta. Razumem, da je bil Ptuj finančno bogatejši in je v dogajanje znal vključiti več umetnikov, promocije ... kot mi Cerkljani. A mi bi se lahko ponašali s pristnostjo, čeprav dvomim, da bi se s tem dalo preživeti.

Zagotovo pa se za nas, Cerkljane, najzanimivejši del spletišča skriva v zavihku Kulturni utrinki, kjer so shranjene življenjske zgodbe cerkljanskih rojakov. Tako lahko tam srečate na primer Franceta Bevka. Žal mi je, da arhiva o njem zaradi zunanjih okoliščin nisem mogel dokončati tako, kot sem ga predvidel. Mi je pa vseeno nenavadno, da sem povezavo nanj zasledil samo na spletnih straneh Mestne knjižnice Idrija, Pilonove galerije iz Ajdovščine, še iz časa ravnateljstva dr. Irene Mislej, in Goriške

Fotografijo Franceta Bevka (skrajno levo) je Štefan Rutar namenoma uvrstil na svoje spletišče, da bi morda s pomočjo obiskovalcev spletne strani o njej izvedel kaj več. Če kdo ve kaj o njej, ob kateri priložnosti je nastala, kdo je avtor ... je vljudno naprošen, naj zabeleži in sporoči.

Levo: Terezija Blaško iz Clevelanda, še ena izmed premalo spoštovanih zaslužnih oseb iz cerkljanske zgodovine, na katero nas opominja Štefan Rutar. Po njegovih besedah so se Blaškovi že v času italijanske okupacije naših krajev preselili v ZDA in odprodali imetje v Cerknem. Njihova hiša, ki je bila med vojno zbombardirana, je stala na mestu bivšega balinišča *Andrjuonave* gostilne, kjer je sedaj terasa bara Pr Albinc. Terezija je pozabljena velika dobrotnica in donatorka cerkljanski skupnosti po vojni. Štefan Rutar pripoveduje, da je občini darovala radio, ojačevalec, mikrofon z bumom, magnetofon na žico in dva zvočnika trobljaste oblike. Eden je bil montiran na Robovi hiši na Brcah, drugi pa na Jemčevi hiši. Obe troblji sta pokrivali Cerkno z občinskimi obvestili in radijskimi oddajami, saj je takrat malokateri Cerkljan imel svoj radio. Lahko bi rekli, da je Terezijino darilo zametek prvega cerkljanskega radijskega oddajanja. Prav tako je bilo Tereziji veliko Cerkljanov hvaležnih za povojne pakete z obleko in čevlji mimo uradne pomoči. Mnogo je darovala tudi za novo ustanovljeno Elektro gospodarsko šolo (EGŠ) v obliki raznoraznih strojev, po katerih so jih kasneje sami začeli izdelovati in še in še ...

Tega ne bi kazalo pozabiti in bi se je morali spominjati kot cerkljansko dobrotnico, saj niti v tistih časih, ki niso bili proameriško usmerjeni, ni bila deležna spoštovanja, ki bi si ga zaslužila.

Desno: Zadnja fotografija Štefana Rutarja iz »cerkljanskega obdobja«. Fotograf je bil *Makatuonau* starejši.

knjižnice Franceta Bevka.

Oživel sem sosedu dr. Andreja Kobala, ki je bil do tedaj zapakiran v fondu “D” Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

Ob 200-letnici rojstva velikega Cerkljana dr. Franca Močnika sem njemu posvečenemu spletišču hotel pripraviti dodatek s knjigami, presnetimi v Lvovu na lastne stroške, a sem zaradi objektivnih okoliščin tudi to misel moral opustiti. Mnenja sem, da je kot Cerkljan premalokrat javno imenovan. Bodimo ponosni, da je Cerkljanska mati rodila tako kapaciteto. Vrnimo šoli njegovo ime!

Omeniti pa moram seveda tudi del, meni še posebej ljub, posvečen knezoškofu dr. Frančišku Borgiu Sedeju. Objavljeni dokumenti o tem hrabrem in spoštovanem rojaku, branilcu slovenskega naroda in jezika, so razlog, da moje spletne strani ne navajajo italijanski portali; Števerjanci so morali omembo mojega spletišča celo izbrisati.

Ste kdaj poskušali oceniti, koliko časa ste posvetili zbirateljstvu ter raziskovanju?

Nikoli, v tej strasti nisem nikoli pomislil ne na čas, ne na oddaljenost in kilometrino, ne na denar. V zvezi s tem bi gotovo več povedala moja žena, s katero vztrajava v zakonu že 54 let (*smeh*).

Česa ste se vi sami naučili skozi raziskovanje zgodovine?

Tega, da je boljše, da ostanem tehnik. To bodo najboljše vedeli zgodovinarji in je vprašanje zanje. Amater pa je lahko vsak, tudi tisti za šankom in pred njim ...

S svojimi koreninami ste trdno povezani s tem okoljem in ga dobro razumete ter poznate, čeprav živite drugje. Prav zato pa ga najbrž lahko tudi bolj objektivno opazujete. Kako bi ocenili stanje duha na Cerkljanskem danes? Katere razlike oziroma spremembe skozi čas bi najbolj izpostavili?

Z ženo sva več kot deset let preživela v Planini, sama in v miru. Bilo nama je lepo. Tu pa tam je k nama pristopical kakšen domačin in poskušala sva ga lepo sprejeti.

Glede sprememb skozi čas pa težko odgovorim, ker se mi danes Cerkno že malce oddaljuje in nisem več toliko “in” za brezhiben, natančen odgovor.

Cerkljansko se trudite predstavljati širši javnosti. Kakšni so odzivi iz drugih okolij na naše posebnosti?

Vseskozi me muči misel, da so mi bili bolj hvaležni Cerkljani in Slovenci po svetu, ki jih ni malo. Če jim je bil rezultat mojega dela v zadovoljstvo, je meni tudi.

Kdaj so bili ljudje po vaši oceni bolj srečni – v povojnem pomanjkanju ali danes, ko se zdi,

www.rutars.net ni edino spletno mesto, s katerim upravlja Štefan Rutar.

Na naslovu *www.korosak.eu* se vam bo razkrila obsežna arhivska zbirka, posvečena patru Brunu J. Korošaku, frančiškanku in vseučiliškemu profesorju.

Na spletni strani *www.independencedays.si* pa je shranjeno vseslovensko osamosvojitveno časopisje iz leta 1991. Na preslikanih straneh slovenskih dnevnikov, tednikov, štirinajstdnevnikov, mesečnikov in revij, ki so izšli pri nas in v tujini, se pred bralcem zvrstijo številni zapisi iz osamosvojitvenega časa. Že skozi to spletišče nam postane jasno, koliko zagnanosti in vztrajnosti je bilo potrebno, da je Štefan uspel arhivirati tolikšno količino gradiva. Ob tem čudi, da je za zbrano vsebino, po njegovih besedah in po zabeleženih statistiki, skorajda več zanimanja med bralci iz tujine, kot iz domačih logov, da o uradnih institucijah niti ne govorimo. Ob tem se hitro porodi vprašanje o resničnem odnosu Slovencev do lastne države ...

da srečo merijo le še materialne stvari?

Vatle sreče je po moje težko meriti z denarjem. Nisem prepričan, da denar osrečuje, ima pa pomirjevalno vlogo, ki marsikomu odškrne kakšno tableto. Denar ne osrečuje, zagotovo pa

pokonča vsakega, ki ga nima. Samo rdeče številk v bankah priganjajo ljudi k delu in jim delijo portfolje, bankam namreč.

Menim, da je najlepše biti mlad po srcu in naravi, a to je kot pribito dano, če z drugim ne, z EMŠO. Bodimo prizanesljivi, povojni časi so bili težki in mladim je to težko dopovedati. Sam največkrat dobim odgovor: “*Dedi, ti mi nakladaš prajce, saj imam 22 let*”. Tu je vzorček. Moja generacija je bila še lačna, že naslednji je bilo boljše, in slabe stvari se hitro pozabijo ...

Kaj vam pomeni občinsko priznanje?

VELIKO, pisano z velikimi črkami. Žal bo zame prepozno, da bi ga lahko še upravičil ...

Imate ob občinskem prazniku morda kakšno sporočilo za svoje rojake na Cerkljanskem?

Seveda, Cerkljanom bi “položil na srce” naj si vsaj zapišejo vedenje o starih opravilih in dogodkih. Le tako bomo lahko prenesli takratne vrednote mladim rodovom, te pa so pogojevale, da SMO. Nezapisana kultura ne obstaja in danes se jo lahko zapiše na veliko načinov, brez uporabe svinčnika in papirja ...

Pripravila **Nataša Bratina**, z veliko pomočjo prejemnika priznanja Foto: **arhiv Štefana Rutarja**

»S pisalnimi klinčki je bila težava v tem, da se jih ni dalo kupiti. Starejši fantje so vedeli za mesto v Padrupi, kjer je na dan kukala plava skrila, ravno prav mehka za pisanje po tablici. Podolgovat odkrušek skrile smo obrusili in svinčniku podobno kos, ki bi se v roko dobro prilegal. Še danes stoji Mihov betonski zid, dolg kakih 15m, ki omejuje glavno cesto med njihovim vrtom in Jamškovo hišo, gledano iz Strane na Plac, na katerem smo brusili klinčke za pisanje tako, da smo hodili po celi dolžini gor in dol ter ob zid brusili odkrušek skrile. Starejši fantje so imeli prednost pred nami bakparji, ker so brusili in šilili klinčke z zgornje od dežja sprane strani, kar je bilo hitreje, nam ta mičkenim pa je ostala samo gladka stran-ska stran zidu.«

»Dobro se spominjam kasneje, da nam je učiteljica Milka Moškát v šoli redno mesečno dajala polovico navadnega svinčnika in gumico. Svinčnik je bil bolj za domačo uporabo, ker si v šoli kar kmalu ostal brez njega. Današnjim šolarjem bi bilo težko dopovedati, do kakšne dolžine je svinčnik moč porabiti z uporabo raznih podaljškov.

Danes šolarji podaljškov sploh ne poznajo. Z gumico je posebna štorija. Bila je bolj podobna zelenemu sladkornemu želeju, iz nje so še kukali sladkorni kristalčki. Račirati se z njo tako ali tako ni dalo, zato smo jo navadno še isti dan pojedli kot mesečno sladico. Zadevek v polno pa je bil, če sem gumico lahko zamenjal za telebuon zakriškega – Pstinarjevega ali labinjskega – Sourčeno-vega kruha. Pšenica in z nje kruh teh dveh vasi je bil najslastnejši v našem kamunu, verjetno ne samo zaradi sonca in zemlje.«

»V šoli je bilo poskrbljeno tudi za malico. Pod kutno na šolskem dvorišču je stalo ognjišče z vzdanim kotlom. Vsak dan svež kakav z mlekom v prahu iz UNRA ali CARE paketov nam je šel v slast. Hrana iz paketov mednarodne pomoči je bila za nas zelo nenavadna in dobro nam je teknila. Spominjam se še nekaterih dobrot iz teh paketov, povečini so bile v kovinskih konzervah: namazi iz kikirikija, okusen roza-rumeni sir, sladko kuhano meso s fižolom, jajca v prahu, čikgumiji in kuverta s toaletnim papirjem. Na teh lističih smo dobili napisano polletno spričevalo v

prvem razredu. Za nas takrat sama čudesa.«

»Šolsko dvorišče je bilo za nas pravo kraljestvo. Za marsikoga je bil to eden redkih prostorov, kjer smo lahko uživali v igri in druženju, saj je bilo takrat v navadi, da smo staršem precej pomagali pri domačih opravilih. Lovili smo se, skrivali, igrali med dvema ognjema, fucali, za kafe, za trajo, za zemljo krast, tolkli rihtarja, za veliko noč pickali pirhe, metali pirule, skule, puokalce, deklce so se kamenčkale in še in še. Vedno se je za nami dvigal oblak prahu. Igrače smo imeli samo tiste, ki smo jih naredili sami; iz orehov smo naredili brleze, iz bezgovine šklape, fantom frače niso smele manjkati. Iger, ki smo jih igrali doma, je bilo več, posebej moram omeniti uoukajca, ki se je igrala s fižoli. Igro sem opazil vrezano na plajnkah Štefičkovega skednja. Bilo nam je lepo ...«

»Notesniki in dlanički bodo kmalu na četrtni današnje velikosti. Spet bomo pri novi, tokrat brihtni tablici iste teže, kot je bila moja. Delovala bo na baterije, morda celo na sonce, veter ali ...,

šolske torbice bodo nepotrebne. Kolesa zgodovine se bodo novim bakparjem na novo odprla, šolska zgodovina na novo zasukala. Zagotovo hitreje. Kaštruoni bomo odšli, naše mičkenu bakpajne bo ostalo in raslo v nove kaštruone ...«

Pripis samo pet let kasneje:

»Tehnologija hitro napreduje; kar so bile pred petimi leti še sanje je danes uresničeno. Na trgu je že “komunikacijska” tablica, ki bo zagotovo spremenila življenje prihodnjim generacijam kaštruonau. Manjka ji samo še kratek čas, da se uveljavi in poceni. Pomeni, da se bodoči šolarji dokončno poslavljajo od torbic, učbenikov, zvezkov, da ne rečem celo od šole. Odpadlo bo še mnogo drugega, ker bo vse tako “samo”umevno. Bodočnost imajo samo prostorne in zračne telovadnice.

Slaba lastnost novega sistema bo v tem, da bodo vsi morali biti “vštekani” in gorje “odštekanim”, ki bodo fizično in zakonsko preganjani. Kaj to pomeni? Čaka jih najlepša prihodnost ...!«

Vir: www.rutars.net

■ (V) PREMISLEK O ŠOLSTVU

Šola skozi oči učiteljice

Spoštovani!

‘Cajt je’, pravijo. Pa je res. Prišel je čas, da se nekatera dejstva obelodani vsem. Dejstva, katerih medijsko prilagajanje lastnim interesom nekaterih posebej močno spodbuja bližajoči se 5. oktober.

Kot članica Odbora za družbene in društvene dejavnosti ter socialno politiko se približe soočam s stanjem na področju šolstva ter otroškega varstva v Cerknem zadnja štiri leta. Takoj je bilo očitno, da odnosi med vodilnimi v obeh ustanovah niso optimalni, iz leta v leto pa se je zadeva še stopnjevala. Na slabše. Nastala situacija je (predvsem zaradi poslanstva šole) nezaslišana, odgovornost zanjo je na plečih več oseb v naši skupnosti! Ne glede na čas pred volitvami in osebne politične preference vpletenih pa JE NUJNO situacijo razrešiti in postaviti stvari na pravo mesto. Zato je čas, da o tem nekaj podrobnosti le izve tudi javnost.

Zaradi dejansko nekorektnega odnosa vodstva OŠ Cerkno do svojega ustanovitelja in delnega financerja, je bil marca letos s strani Občine poslan poziv šolski inšpekciji pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, naj v šoli izvede natančen pregled na osnovi enajstih vsebinskih postavk.

Poročilo inšpekcije je bilo pripravljeno in v pisni obliki Občini poslano 21. julija, s čimer je ta organ zaključil svoje delo. Vodstvo šole se zdaj trudi soočenje glede ugotovitev zamakniti na kasnejše obdobje z argumentom, da inšpekcijski pregled še ni končan. Nekateri vsebinske postavke je šolska inšpekcija namreč res odstopila drugim državnim organom (Uradu RS za nadzor proračuna in Inšpektoratu RS za delo), ugotovitve le-teh pa bodo pripravljene predvidoma do konca tega leta. Če se z zavlačevanjem le čaka drugega župana, me prav zanima, na osnovi česa nekateri pričakujejo ne-ukrepanje, v primeru da še nedokončani pregledi izkažejo še več neustreznosti kot jih je šolska inšpekcija. Bosta potem morala odgovarjati kar dva?

Kaj je šolska inšpekcija v zavodu sploh pregledala? Analizirali so program varstva učencev, financiranega iz proračuna lokalne skupnosti, program plavalnega opismenjevanja, vzgojno varstvo-mediacije, poletno šolo v naravi, izpolnjevanje pogojev nekaterih strokovnih delavcev, program zbiranja starega papirja in sistemizacijo delovnega mesta hišnika. Obenem pa so se opredelili oz. navedli pristojnost ustreznih organov še glede financiranja odvetniških storitev iz materialnih sredstev s strani države, javnega razpisa šolskih prevozov, prijavljanja na razpis Fundacije za šport, domnevno nevostne skrbi za vzdrževanje objektov zavoda, mobinga nad zaposlenimi ter nezakonitega zaposlovanja.

Naj najprej razložimo preprosto logiko financiranja osnovnega šolstva po veljavni zakonodaji. Državni proračun je dolžan šolam kriti stroške

zaposlenih glede na sistemizacijo ur pouka in nekaj materialnih stroškov za delo, učila in opremo, proračun občine pa skrbi za šolsko infrastrukturo (stavbe, ostale nepremičnine, oprema,...), program varstva vozačev in nadstandardni program izključno po vzajemnem dogovoru z vodstvom šole in glede na finančne zmožnosti. Trenutno so šole vsako leto manj deležne finančnega podpiranja nadstandardnih programov s strani občinskih proračunov po državi, v nekaterih občinah (tudi v sosednji idrijski) pa so plačevanje programa nadstandarda popolnoma ukinili. Naj poudarim, da tak poseg v šoli ne sme popolnoma nič zmanjšati kakovosti dela in skrbi za učence!

V Cerknem se je že ob prvi obravnavi predloga proračuna za leto 2014 razplamtela polemika, da Občina ‘ne da’ potrebnega zneska denarja, ko se je skupni znesek za nadstandard z želenih skoraj 61 tisočakov znižalo na ponujenih nekaj manj kot 43 tisoč EUR.

razreda!) in bo Cerkno po pouku ponovno postalo leglo mladostniškega prestopništva, če se milo izrazim!

Kaj pa ugotavljajo na inšpektoratu glede varstva učencev pred in po pouku? Bistveno sporočilo je, da lokalna skupnost MORA zagotoviti sredstva za varstvo vozačev, ki po pouku čakajo na avtobusni prevoz domov, ničesar drugega tovrstne narave, kar šola pač organizira, pa ne! Poročilo inšpekcije tudi ugotavlja, da je šola v predlogu za finančna sredstva Občine navajala večje število načrtovanih ur teh dejavnosti kot pa jih je dejansko izvedla. Ure v sklopu različnih dejavnosti je v nekaterih primerih tudi napačno obračunavala (pedagoške ure se po št. minut, ki veljajo kot enota obračunavanja po sistemizaciji in plačevanje, razlikujejo med sabo), pri čemer je prihajalo še do dodatnih nepravilnosti pri načrtovanih zneskih v planu za nadstandard.

Samo na osnovi teh ugotovitev inšpekcije je izračunani znesek, ki šoli

prerazporejanjem prikrajšuje učence višjih razredov za program plavanja, je treba reči bobu bob. Šola je za leto 2014 od Občine prejela natanko tak znesek za ta program, za kakršnega je svojem načrtu zaprosila! Zato je DOLŽNA ta program tudi v enakem obsegu, torej tudi za učence od 5. do 7. razreda, izvesti!

Osnovne šole so namreč prejemniki javnih finančnih sredstev (od pristojnega ministrstva in lokalne skupnosti) in so prav zaradi tega dolžne poslovati transparentno in ne smejo brez vednosti IN soglasja vira denarja izvajati nikakršnih notranjih prerazporeditev financ! Obenem so dolžne omogočiti vpogled v finančno poslovanje zavoda, če se ta potreba pojavi.

Na kratko še o ostalih vsebinskih točkah, omenjenih na začetku prispevka.

Vzgojnega varstva-mediacije v predvidenem obsegu 221 ur letno šolska inšpekcija ni pregledovala, saj kot tak nima predpisanega načina vodenja dokumentacije. Občina pa kot plačnik vseeno zahteva vpogled v dokumentacijo te dejavnosti.

Zakaj je prišlo do znižanja in posledičnega nemira? Ker je šola za financiranje programa podaljšanega bivanja za učence od 6. do 9. razreda tudi v načrtu za nadstandard 2014 predvidela nekaj manj kot 32.500 EUR za plače učiteljem, ki ta program izvajajo in imajo na račun tega polno zaposlitev. Da torej Občina skrbi za financiranje plač delavcev (tudi letni dopust, malico in druge bonitete) za program, ki, kot je kasneje potrdila tudi šolska inšpekcija, ne obstaja v zakonodaji, niti ga Občina sploh ni dolžna podpirati, razen v obsegu, ko gre za varstvo vozačev, čakajočih na prevoz domov. Po prej predstavljeni logiki to nekako ne gre skupaj in enkrat se pač vsaka zgodba konča. Ponudba Občine v proračunu za to postavko je bilo plačilo načrtovanih 910 pedagoških ur podaljšanega bivanja po realizaciji, plačanega po najvišji možni bruto postavki v znesku skupaj 12.777 EUR. Na seji Odbora se je z vodilnima gospodoma na šoli na to temo razplamtela vroča razprava o tem, kdo je komu zaradi česa nevoščljiv, kako cerkljanski učitelji za varovanje starejših učencev po pouku že ne bodo izvajali navadnih dežurstev in ur v doprinos za poletne proste tedne (tisti, ki imajo manj letnega dopusta kot dejansko prostih dni) in podobno. Padla je tudi (skoraj) grožnja, da če ne bo denarja, pa ne bodo izvajali nikakršnega varstva (govorim še vedno LE o učencih od 6. do 9.

iz tega naslova niti ne pripada, višji od 4.200 EUR na letni ravni. Precejšen delež vseh teh ur naj bi bil izveden ravno v obliki dežurstev zaposlenih delavcev glede na razpored ravnatelja. Mnenje Občine pa je, da ohrani finančno pokritje dejansko izvedenih ur v enakem obsegu kot doslej, na osnovi rednih zahtevkov za izplačilo. Nikakor pa Občina ni dolžna plačevati deležev zaposlitev v take namene.

Že ob koncu šolskega leta je vodstvo šole članom Sveta zavoda OŠ Cerkno sporočilo sledeče: ‘staršem učencev, ki niso vezani na linijske prevoze, pa se za dodatno prisotnost v oddelkih PB od 6. do 9. razreda zaračuna dodatni prispevek.’ Citiram ravnateljevo e-pošto sporočilo z dne 27. junija. Samo po sebi to dodatno plačilo sploh ne bi smelo biti sporno, niti za starše.

A se je v istem dopisu pojavila tudi navedba, da ‘se (do ponovne pridobitve sredstev) izvaja **plavalno opismenjevanje** zgolj do 4. razreda in ne več do 7.’ Občina že dolgo let sofincancira tudi nadgradnjo plavalnega opismenjevanja. Šola je Občini predstavila potrebo po financiranju 240 ur letno (plačilo učiteljem), inšpekcija pa je ugotovila na tej postavki odstopanja in nejasnosti pri vodenju dokumentacije v zvezi z omenjenim programom. Ker vodstvo šole tudi javno objavlja, da letos zaradi znižanja občinskih sredstev z notranjim

V poletni šoli v naravi (Debeli rtič 2013) je 40 učencev letovalo s petimi učitelji, kako so bili ti spremljevalci plačani (iz katerih sredstev), pa je na plečih šole, da razjasni. Naj omenim, da je normativ za enega učitelja spremljevalca, 15 učencev!

Tudi inšpekcija poziva vodstvo šole, naj v sklopu projekta Eko šola še naprej nadaljuje s spodbujanjem ter izvedbo zbiralnih akcij papirja za vse učence šole. Poskrbi naj se tudi za njihovo varnost in dostopno lokacijo ob terminih zbiranja. Če se hoče, se da vse. Argument, da ustreznega prostora na dvorišču ob dijaškem domu ni več in se to pač ne da in ni varno in tako naprej, tu pač ne more obveljati.

Zaposlitev strokovno ustreznih učiteljev je odgovornost poslovodje – ravnatelja.

Glede hišnika pa se je izkazalo, da je po vseh pravilnikih in normativih možno imeti za celoten zavod kar 1,7 delavca za taka dela, zaposlen pa je vsega skupaj en delavec, finančna sredstva za hišnika v vrtcu (0,5 osebe) pa se koristijo za plačevanje zunanjih izvajalcev del za celoten zavod.

Naj se ob koncu samo z eno točko ustavim še pri vrtcu. Ob zaključevanju del na obnovi VCC (dijaškega doma) je bilo nenadoma ugotovljeno, da se na dvorišču stavbe ne bo več smelo parkirati. Prej verjetno res nihče ni videl projektne dokumentacije

o stavbi. Namesto, da bi prostorno dvorišče pozdravili kot dejansko varen prostor, kjer se lahko izvaja prenekatera vrtčevska ali šolska dejavnost, je nastal nov špetir. Vrtcu morata biti po pravilniku zagotovljeni po dve parkirni mesti na oddelek, torej v našem primeru 18. Tekom trajanja del, ki niso trajala le nekaj tednov, ni bilo nobenih večjih pritoževanj, starši ste bojda parkirali tudi kar na pločniku pod vrtcem in tam pobirali otroke iz vozil. Ko pa je bil čas za paniko, je bilo tudi novo parkirišče z enajstimi mesti na zemljišču v lasti Hotela Cerkno, ki ga je financirala Občina Cerkno, čez vse nevarno in nesprejemljivo, ker nima urejenega prehoda za pešce. Koliko prehodov je v celem Cerknem, vemo vsi. Kako se jih držimo in smo s tem dober zgled otrokom, tudi ve vsak zase. Kdor ima zraven še izkušnje z državnimi cestami, ve, kakšni so predpisi in kakšna je histrost odzivanja državnih organov. Je varneje ustaviti avto na pločniku in tvegati dejansko nevarnost mimovozečih, ali pač ob varno parkiranem avtu z otrokom prečkati cerkljansko ulico in peljati otroka čez? Vem, nobena od možnosti ni pravilna, pa vseeno bodimo realni. Je pa pod šolo zdaj tudi spet sproščeno parkirišče, ki v času, ko večina staršev vozi otroke v vrtec in nazaj, ni zasedeno z vozili delavcev šole in dodatnih 50 korakov ne bi smelo nikomur biti prehodna obremenitev. Ali se pač motim? S tem, kako starši parkirajo ob vrtcih v središču velikih mest, za katere velja 2. odstavek 70. člena Pravilnika o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca, ki pravi, da morata biti na razpolago na 8 oddelkov najmanj 2 parkirni mesti, pa se nam v Cerknem ni treba ukvarjati, kajne?

O drugih organizacijskih zadevah v zvezi s financami, ki jih vrtcu namenja občinski proračun, pa na tem mestu ne bi več razglabljal.

Zakaj se sploh oglašam? No, označena sem bila za nevoščljivo učiteljico s sosednje šole. Prav tako je bilo delo mene in mojih kolegov (dežurstva in varstvo učencev po pouku, ki ga, kot drugod, opravljamo v svoji delovni obvezi 40-urnega delovnika) primerjano s cerkljanskim plačanim kot močno manj kakovostno. Vse to, brez da bi sploh poznal mene, vedel kaj o moji učni in ostalih obveznostih, ali bil res dobro seznanjen z delom na naši šoli, upa napisati ravnatelj, izobrazena in odgovorna oseba. Pa to ni vzrok za moje pisanje. Vem, kaj je moja služba in predvsem vem, od kod moja plača! Ker je iz javnih sredstev, je zainteresiranim na vpogled tudi moja plačilna lista. Sploh pa, če bo na voljo za primerjavo tudi katera iz OŠ Cerkno.

Pišem zato, ker v zadnjih tednih pred volitvami v Cerknem ne velja nobena etika več in je potvarjanje informacij skoraj eden najmanjših grehov. Ker ima šola svojo plat zgodbe in bojda pravi edino resnico, zakaj torej ne odgovorja svojem ustanovitelju? Aja, čaka se na izid volitev.

Res je, ne more biti nekdo vseh vsem. Da pa izobraženi ljudje, intelektualci na dolgoletnih položajih, podporniki določene politične opcije gredo čez vse moralne in profesionalne mere in za lastno zaščito politično agitirajo med starši in si hkrati zatiskajo oči pred nepravilnostmi v zavodu, ki ga vodijo, to pa je preveč. Prav imaš, Franc Hudournik, cajt je! Cjerkna je tut naša mista!

Urška Lahajnar Ubajjogu

Ukopditi je informativno glasilo Občine Cerkno, namenjeno obveščanju občanov in občanov, ki ga brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerkno. *Izdajatelj in založnik:* Občina Cerkno, Bevkova ulica 9, 5282 Cerkno. *Za Občino Cerkno:* župan Miran Ciglič. *Oblikovna realizacija in tisk:* Gaya d.o.o. *Naklada:* 1.800 izvodov. Cerkno, oktober 2014.

Informator
Ukopditi v
elektronski obliki:

■ ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE IDRİJA

POČITNICE SMO PREŽIVELI ... V DRUŽBI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE IDRİJA

Poletje je za nami in prav tako številna paleta poletnih aktivnosti, ki smo jih organizirali na ZPM Idrija.

Po zaključku šolskega leta smo pričeli z izvajanjem počitniškega varstva. Varstvo je potekalo štiri tedne in je bilo namenjeno otrokom od prvega do četrtega razreda osnovne šole. Tudi letos smo ponudili počitniško varstvo otrokom iz Cerknega, vendar se je za to odločilo le peščica staršev, za-

to smo tudi otroke iz Cerknega povabili v počitniško varstvo v Idriji.

Zanimive in dobro obiskane so bile številne aktivnosti v juliju in avgustu. Otroci so v sklopu Počitnikarije izdelovali številne izdelke, odšli na izlete, plesali, plaval, jahali konje in se seznanjali z našo dediščino. Kljub kislemu vremenu smo uspešno izpeljali obe letovanji. Prva skupina 45 otrok je med 18. in 25. julijem, letovala v Špadičih pri Poreču. Druga skupina,

ki je štela 46 otrok, je že tradicionalno letovala v Seči pri Portorožu. Dnevi na letovanjih so bili polni morskih vragolij, športnih iger, družabnih srečanj itd. Poletje je minilo kot bi minil in pred nami so že novi izzivi.

Zveza prijateljev mladine je z letošnjim letom zakorakala v 60-letnico delovanja. Njeno poslanstvo je bilo vedno dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in njihovih družin. Te cilje so naši predhodniki uresničevali

skozi različne programe in to poslanstvo nadaljujemo številni prostovoljci še danes.

V mesecu oktobru vas vabimo, da praznujete z nami.

ZPM Idrija

60 let Zveze prijateljev mladine Idrija

Zveza prijateljev mladine Idrija ob svoji 60-letnici v tednu otroka prireja **ŽUR S SKUPINO KINGSTON** za vse mlade in mlade po srcu.

V četrtek, 9. 10. 2014, ob 18h na Mestnem trgu v Idriji!

Vabimo vas, da se nam pridružite tudi na **PRAZNOVANJU 60-LETNICE ZPM IDRİJA**, ki bo **v nedeljo, 12. 10. 2014, ob 18. uri v Kinodvorani Idrija**.

Nastopili bodo otroci in prostovoljci ZPM Idrija, slavnostni govornik bo Nace Breitenberger.

■ PISMA IZ ZDRAVSTVENEGA DOMA IDRİJA

DAN ODPRTIH VRAT LABORATORIJA V PROSTORIH ZDRAVSTVENEGA DOMA IDRİJA

Laboratorijska medicina je pomemben sestavni del zdravstvenega sistema. Združuje znanja in izzive naravoslovnih znanosti. Naše poslanstvo je odgovornost za zanesljivost laboratorijskih rezultatov ter njihovo tolmačenje.

Tudi v Zdravstvenem domu Idrija si prizadevamo za odličnost. Da bi storitve laboratorija predstavili širši javnosti, smo se odločili, da pristopimo k vseslovenskemu projektu Dan odprtih vrat slovenskih laboratorijev klinične kemije in laboratorijske medicine.

Dan odprtih vrat bo v prostorih laboratorija v Zdravstvenem domu Idrija v Idriji potekal v četrtek, 2. oktobra 2014. Namen dneva odprtih vrat je približati storitve laboratorija našim občanom in občankam. Predstaviti želimo procese dela v laboratoriju – od odvzema biološkega materiala s kvalitetnimi materiali, izvedbe analiz na sodobnih analizatorjih ter izdaje laboratorijskega rezultata.

Kljub vsej moderni tehniki je pri procesih dela še vedno nujno potrebna strokovnost, natančnost in prizadevnost vseh zaposlenih v laboratoriju. Vsak postopek potrebuje čas, da ga zaključimo in dobimo rezultat, ki je zanesljiv in v pomoč pri postavitvi diagnoze ali oceni zdravstvenega stanja preiskovanca.

V ta namen bomo zaposleni laboratorija tudi v ZD Idrija predstavili svoje delo in njegov pomen pri obravnavi pacienta.

Preiskovanje in vse, ki bi vas to zanimalo, vabimo v laboratorij, kjer vam bomo razkazali delovno okolje in prikazali postopke za pridobitev laboratorijskih rezultatov, ki prispevajo kar 70 odstotni delež pri odloči-

tvah o diagnozi in zdravljenju bolezni.

V uvodnem delu bomo v dopoldanskem času med 9:30 in 11:30 svoje delo predstavili osnovnošolcem šol na Idrijskem in Cerkljanskem, ob 12h in ob 14:30 pa ste povabljeni tudi vsi občani in občanke, da se nam pridružite.

Zbirno mesto je v predavalnici ZD Idrija (bodisi ob 12h ali 14:30), ko bomo po uvodnih informacijah naše delo predstavili tudi na licu mesta - v laboratoriju ZD Idrija.

Prijave niso potrebne, pridružite se nam v čim večjem številu. Izvajali bomo osnovne analize urina in krvi (hemogram).

Pričakujemo vas v četrtek, 2. oktobra 2014. ■

CEPLJENJE PROTI HPV ZA FANTE

Dognanje, da je vzrok za nastanek raka na materničnem vratu okužba z enim od onkogenih tipov humanih virusov papiloma, je omogočilo razvoj cepiva, s katerim naj bi preprečili vsaj 70 odstotkov tega raka pri cepljenih ženskah.

Cepljenje proti HPV je pri deklakah sestavni del Nacionalnega programa cepljenja in tako široko dostopno vsem deklicam v Sloveniji. Za hitrejše izkoreninjenje tega raka je potrebna dovolj visoka precepljenost deklet oziroma cepljenje obeh spolov, saj okužba s humanimi papiloma virusi spada med spolno prenosljive bolezni.

Zdravstveni dom Idrija bo kot prvi v Sloveniji začel s cepljenjem dečkov proti humanemu papiloma virusu. Doslej smo v skladu z Nacionalnim programom cepljenja cepili deklice v 6. razredu osnovnih

šol. Ker so nova dognanja pokazala, da se zaščita proti virusu neprimer- no izboljša, če sta enakopravno cepljena oba spola, smo se v ZD Idrija ob pokroviteljski podpori občin Idrija in Cerkno odločili, da začnemo tudi s cepljenjem fantov.

Stroške cepiva bosta pokrili obe občini, medtem, ko stroške cepljenja krije Zdravstveni dom Idrija.

Vse fante iz občin Idrija in Cerkno, v starosti 12 let, in njihove starše vljudno vabimo, da se odločijo za cepljenje in se našemu vabilu odzovejo v čim večjem številu. Več informacij dobite v šolskem dispanzerju ZD Idrija, in sicer od ponedeljka – četrтка.

Ob tej priložnosti izrekamo iskreno zahvalo obema županoma – idrijskemu g. Bojanu Severju in cerkljanskemu g. Miranu Cigliču, ki sta prisluhnila naši prošnji in akcijo tudi finančno podprla. ■

RAZSTAVA – LOGOTIP DAN ZDRAVJA 2014

O srednja promocijska prireditvev ZD Idrija je Dan zdravja, ki smo jo zadnji dve leti pripravili na Mestnem trgu v Idriji in so jo občani in občanke zelo dobro sprejeli.

Na letošnji prireditvi smo maja 2014 izbrali logotip za prireditvev, ki bo poslej prepoznavni znak Dneva zdravja. Z natečajem, ki smo ga objavili konec februarja, pa smo k sodelovanju povabili vse osnovne šole na Idrijskem in Cerkljanskem.

Zelo smo bili veseli, ko smo prejeli več kot 90 predlogov učencev in učenek, različnih starostnih skupin. Pod mentorstvom učiteljic so v šolskem letu 2013/2014 narisali zanimive predloge. Nekaj njih si lahko v

teh dneh ogledate v razstavnem prostoru ZD Idrija – od pritličja do 2. nadstropja stavbe.

Tudi zmagovalne. Najboljši logotip, ki bo poslej prepoznavni znak Dneva zdravja, je narisal Miha Koblar, v lanskem šolskem letu učenec 8. razreda OŠ Cerkno. 2. mesto so osvojili učenci OŠ Črni Vrh nad Idrijo - Miha Colja, Kristina Colja, Mateja Čuk, Pia Bizjak in Iris Logar, ki so v šolskem letu 2013/2014 obiskovali 8. in 9. razred. 3. mesto pa je osvojila Andreja Vidmar, v lanskem šolskem letu učenka 7. razreda OŠ Idrija.

Razstavo si lahko v ZD Idrija ogledate še v oktobru in novembru.

Maja Filipič, ZD Idrija

■ ŠOLSKI KOTIČEK

Poklon vitezu, dr. Francu Močniku

»Cerkljanski rojak, dr. Franc Močnik – vitez je živ dokaz, da se lahko tudi v odročnejših vasicah in krajih v vseh obdobjih zgodovine, rojevajo osebnosti, ki dajejo svojemu času zgodovinski pečat. Ob datumu njegovega rojstva, prvem oktobru, praznuje Občina Cerkno svoj občinski praznik. Še posebno cerkljanski šolarji pa moramo vedeti, da je v vsakem koščku matematičnega znanja, ki nam pomaga skozi življenje, tudi del Močnikove dediščine.«

Iz dokumentarca o Francu Močniku, ŠRTV OŠ Cerkno 2002

MATEMATIKA

Matematika je veda,
ki stalno me razjeda,
če treba je deliti,
sešteti al' množiti.

Številke se vrstijo,
predznake si delijo,
na koncu v rezultatu
skupaj se dobijo.

Timon Venko, 6. a

MATEMATIKA

5×20 utripov je srca
100 korakov išče pot do tja,
kjer 1000 sanj se ne konča
in milijon smehljajev je za dva

Ko izstrelil vektor mojih se želja,
poleti krog in krog sveta,
v smeri brez ciljnega neba,
prileti v zvezdo za naju dva.

Tjasa Razpet, 9. b

UGANKA

Je osnovno telo,
ki 6 ploskev ima.
Če jo v mrežo razgrnemo,
6 kvadratov zagledamo.
Kaj je to?

Špela Makuc, 8. a

MATEMATIKA

Ko še v vrtcu smo bili,
znali šteti smo do tri.
Kasneje v šolo smo vstopili
in računati do deset se naučili.

Naslednje leto še + in –
smo spoznali,
z njima radi se igrali.
Tudi če še majhni smo bili,
matematiko smo že obvladali.

Skozi leta matematično znanje
smo pridobili,
tudi do milijon šteti se že naučili.
Zdaj v devetem razredu smo pristali,
kar nekaj matematičnih nalog že za
sabo dali.

Od množenja do deljenja, pa vse do
Pitagorovega izreka in
dvočlenika kvadrata
v osnovnošolskih letih
smo se naučili,
naslednje leto pa skozi
srednješolska vrata
polni znanja bomo vstopili.

Anja Sedej in Nika Poljanšek, 9. b

V praznovanje jubileja dr. Franca Močnika smo vstopili v matematičnih barvah. Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (Famnit) Univerze na Primorskem je v sredo, 24. novembra, na Osnovni šoli Cerkno izvedla matematične delavnice za zainteresirane učence od 6. do 9. razreda. Podobnih prijemov se za promocijo matematiko in njene vsesplošne uporabnosti med učenci, dijaki in širšo zainteresirano javnostjo poslužujejo tudi na Famnit. Vsakoletni cikel

poljudnih predavanj o matematiki in njeni vlogi v sodobnem svetu. Izleti v matematično vesolje je že tradicionalni uvod v te aktivnosti, ki ga uspešno nadgrajujejo z letos že četrtem Poletnim taborom Matematika je kul za osnovnošolce in srednješolce. Letošnji tabor je bil še posebno dobro obiskan in sprejet, zato se je domačinki iz Cerknega in asistentki na omenjeni fakulteti Ani Zalokar porodila ideja o izvedbi delavnic na OŠ Cerkno. Učitelji in ravnatelj so idejo z veseljem sprejeli, saj bistre glave učencev vsrkavajo

novi znanje kot spužve. Na delavnicah sta sodelovala še asistentka Karla Ferjančič in študent magistrskega študija matematike Tadej Vodopivec.

Na pobudo ravnatelja Osnovne šole Cerkno Milana Koželja, bo izvedba dogodka pod imenom Močnikove delavnice ostala tradicionalna kot rezultat dobrega sodelovanja med Osnovno šolo Cerkno ter Famnit, ki bosta skušali poiskati tudi druge oblike koristne izmenjave izkušenj na področju didaktičnih pristopov pri pouku matematike.

Kronika začetka novega šolskega leta je že kar bogata

PRVI ŠOLSKI DAN

Na prvi šolski dan, v ponedeljek, 1. septembra, je 34 prvošolcev na centralni šoli junaško prestopilo šolske klopi. Njihovi leto starejši vrstniki, drugošolci, so jim pripravili zares bogat in kvaliteten program z dramatizacijami, recitacijami in pesmijo, njim ter njihovim staršem pa so zapeli tudi šolsko himno. Ravnatelj Milan Koželj je vsem skupaj zaželel toplo dobrodošlico v prepričanju, da bodo tudi pri tej generaciji starši in učitelji združili življenjske moči ter malčke v devetih letih pripravili na izzive sodobnega sveta. Podrobno je učencem in staršem o varnih poteh spregovoril tudi prijazen policist Edo Miklavčič. Število učencev je v šolskem letu 2014/15 le malenkostno upadlo, skupaj od lanskih 345 na 342, od tega 10 na podružnični šoli Novaki in 6 na podružnični šoli Šebrelje.

ANDREJA IN NEŽA USPEŠNI NA MEDNARODNEM LITERARNEM NATEČAJU

Zadnje dni avgusta je z daljne Japonske na šolo prispela vesela novica, da sta bili devetošolki ANDREJA KODER in NEŽA MAVRI s svojima prispevkoma izbrani med najboljše udeležence svetovnega tekmovanja v pisanju otroške poezije haiku.

Natečaj vsako drugo leto sponzorsko pripravi japonska letalska družba JAL. Ta pesniška miniatūra izvira namreč prav iz dežele vzhajajočega sonca. Tema je vsakokrat drugačna, tokratna pa je bila Sanje. V ocenjevalni žiriji za prispevke iz naše dežele je poleg japonskih članov sodeloval tudi ambasador Republike Slovenije v Tokiu. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 18.614 mladih ustvarjalcev iz 33 dežel in regij sveta.

NAŠA VELIKA NOVA PRIDOBITEV - EKO ENERGETSKI PARK Z BRUNARICO IN ČEBELNJAKOM

Prva ideja se je pojavila pred približno dvema letoma, ko so staknili glave predstavniki Agencije za obnovljive vire energije GOLEA in ravnatelj naše šole Milan Koželj, medtem ko se je že odvijala sanacija kurilnice s prehodom goriva na biomaso. Na vrtu Osnovne šole Cerkno naj bi poleg lepo urejenega vrta, vrtnice lope, kompostnika in hotela za žuželke, zrastle še brunarica, ki bi predstavljala energetsko varčno hišo s samostojnim virom električne energije. In resnično se je po številnih usklajevanjih, dogovorih in zahtevnih pripravah tehnične dokumentacije konec meseca maja dvignila dokončana lesena brunarica, opremljena z energetskimi napravami, ki izkoriščajo energijo sonca in vetra za pridobivanje električne energije. Financirana je iz donacije Švicarskega prispevka ter iz združenih sredstev občin, vključenih v projekt Obnovljivi viri energije v primor-

skih občinah. Kmalu za njo se je po zaslugi lokalnega čebelarstva društva na vrtu pojavil še prelep čebelnjak. Na šoli se zavedamo, da smo z brunarico pridobili sodobno didaktično učilo z optimalnim približkom realne situacije. Njeno poslanstvo je tako izobraževalno kot vzgojno. Brunarica predstavlja skupaj z ogrevanjem na biomaso, ekološkim vrtom in čebelnjakom samooskrbovalni, okolju prijazen objekt z učinkovito rabo energije. Pomembnosti ozaveščenja na tem področju pa se zavedamo vsi, zato smo se odločili, da bomo vrata odprli tudi zunanjim obiskovalcem. Na šoli se je oblikoval prizadeveni tim učiteljev, ki je v poletnih mesecih pripravil vrsto zanimivih delavnic ter aplikacij za obiskovalce različnih starosti, od najmlajših, do odraslih.

Dijaki Gimnazije Tolmin so bili v četrtek, 4. septembra, so bili naši prvi obiskovalci. Prijetno, veselo in poučno je bilo v družbi tolminskih dijakov, za katere smo pripravili delavnice v treh skupinah (brunarica obnovljivih virov,

hiška obnovljivih virov in čebelnjak) ogleda pa smo nadaljevali za domače učence. Tako je 11. septembra v EKO energetskega parku naše šole potekal naravoslovni dan za šesti razred na temo "Občutimo in spoznajmo naravo". Po uvodnih predstavitvah brunarice in čebelnjaka so sledile različne delavnice. Na vrtu so učenci spoznavali rastline ter se preizkusili v vlogi vrtnarja, in sicer z "namišljenim" sajenjem vrtnih kultur. Zelo zanimiva pa je bila tudi delavnica »čutna pot«, pri kateri so s svojimi čutili spoznavali začimbe in druge rastline, vonjali, tipali in bosi hodili po različnih materialih. Pri delavnici dišavne vrečke so učenci sami sešili vrečko ter jo napolnili z omamno dišečo sivko s šolskega vrta, na koncu pa so vrečko še okrasili. Naslednji obiskovalci EKO energetskega parka pa so bili teden dni kasneje naši tretješolci, ki so celo dopoldne posvetili vremenu. Že zjutraj so z lastnoročno izdelanimi glasbenimi instrumenti pričarali nevihto in čisto pravi oblak, ki je odpotoval neznano kam ter ga še vedno iščemo. Razdelili so se v skupine in širili svoje vremenoslovsko znanje v različnih delavnicah. Spoznali so delovanje naše eko brunarice in ugotovili, da vreme niso le snežinke, sonce in oblaki, ampak so pomembni tudi smer in moč vetra, količina in vrsta padavin ...Izdelali so vremensko kolo, ki jim bo pomagalo pri napovedovanju in prikazovanju vremena ter z instrumenti in plesom uprizorili pravo vremensko pravljico.

ŠOLA V NARAVI OB KOLPI

Po nasvetu kontrolnih organov pristojnega ministrstva glede izvedbe šole v naravi v petem razredu, smo jo letos prvič pripravili v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti Fara ob Kolpi. Kot vse šole v naravi, ki so bile na naši šoli izvedene po letu 2008, je bila tudi ta, v korist otrok in zadovoljstvo staršev, odlično organizirana. Petošolci so z njo začeli novo šolsko leto in prvi teden pouka od 1. do 5. septembra preživeli ob zanimivih pustolovščinah sredi kočevskih gozdov. Spomnimo se nekaterih vtisov in spominov:

Prva noč je minila mirno, brez nočnih peripetij. Zbudili smo se v deževno jutro, vendar dež nikakor ni pokvaril našega razpoloženja. Sposodimo si lahko škornje in palerine ter raziskujemo svet ob reki Kolpi, ki je poln živalic in rastlinja. Na voljo imamo prostorno telovadnico, kjer se lahko razgibamo, se igramo in uživamo v družbi drug drugega. Preizkusili smo se v lokostrelstvu, ustvarjali z glino, se pomerili v štafetnih igrah in kvizu.

Kadar smo v prijetni družbi, čas zelo hitro beži. Kuharice res dobro skrbijo za nas, saj je hrana odlična.

Največja atrakcija dneva je bilo športno plezanje. Prav vsi smo uspeli preplezati steno do vrha. BRAVO! Ker je dež vzel dopust, smo lahko oživeli veliko igrišče in se preizkusili v nogometu, košarki, badmintonu ... Zvečer pa smo se s svetilkami odpravili na daljši sprehod do meje s Hrvaško.

Spoznali smo čudovit košček naše Slovenije ob reki Kolpi, se urili v različnih športih, učili samostojnosti in hkrati krepili prijateljske vezi. Kadar se razumemo med seboj, je vse lažje. Zadnji dan nas je čakala razglasitev najbolj čistih sob in orientacijski tek. V škornjih in blatu je ta prav posebno doživetje. Po kosilu smo prtljago naložili v avtobus in se odpravili na grad Kostel. Ustavili smo se še ob jezeru v Kočevju, nato pa veselo proti domu.

TABORNIKI

9. septembra so na zelenici pred šolo ponovno zrasli taborniški šotori ter zanimive in uporabne lesene konstrukcije, s pomočjo katerih so člani lokalnega taborniškega odreda Aragonitnih ježkov vrtičkarjem, osnovnošolcem, pa tudi starejšim obiskovalcem predstavili vrsto nji-

hovich zanimivih aktivnosti. Ogledali so si lahko fotografije preteklega taborniškega leta, ustvarili svojo lutko, si ogledovali zanimivo opremo ... Pred odhodom nazaj k pouku so učenci izgubljeno energijo nadomestili z okusnimi palačinkami, prav vsak obiskovalec pa je za spomin prejel tudi broško.

Že tradicionalno zgledni odnosi med taborniki in Osnovno šolo Cerkno se bodo še dodatno potrdili med 26. in 28. septembrom, ko bo šola nudila gostoljubje okrog 300 mladim članom iz celotne Slovenije na vseslovenskem tekmovanju taborniških orientacijskih skupin.

TEKI SOBOTE

Tudi v soboto, 20 septembra, je Osnovna šola Cerkno zgledno pripravila sobotne teke Primorskih novic. Utečena ekipa učiteljev organizatorjev tudi tokrat ni zatajila in je ob izdatni pomoči Gasilskega društva Cerkno varno ter v skladu s športnimi pravili pospremila vse tekmovalce, da so lahko dosegli optimalne rezultate. Udeležilo se jih je 161 tekmovalcev različnih starosti, od vrtca do devetega razreda osnovne šole iz različnih krajev: Piran, Podnanos, Hotedršica, Šempeter, Tolmin, Bovec, Dobravlje, Ponikve, Idrija in Cerkno.

- Uspehi naših učencev:
• deklice, letnik 2006	Tija Venko, 5. mesto
• deklice, letnik 2005	Hana Vojska, 2. mesto
• deklice, letnik 2002	Maja Močnik, 3. mesto
• deklice, letnik 2000	Špela Zorjan, 1. mesto
	Tajda Pirih, 2. mesto
	Tjaša Razpet, 3. mesto

• dečki, letnik 2006	Marsel Pirih, 3. mesto
• dečki, letnik 2005	Nejc Špik, 3. mesto
• dečki, letnik 2004	Tit Katarič, 1. mesto
	Jakob Čelik, 3. mesto
• dečki, letnik 2003	Timon Venko, 4. mesto
• dečki, letnik 2002	Neven Tušar, 3. mesto
• dečki, letnik 2001	Žan Čeplak, 4. mesto
• dečki, letnik 2000	Jan Švigelj, 1. mesto
	Tilen Klinc, 2. mesto
	Tadej Rudolf, 3. mesto

NAŠI ŠOLARJI NA BEVKOVIH DNEVIH 2014

V petek, 19. oktobra, je v dvorani glasbene šole potekala prireditev ob obeležitvi Bevkovih dnevoj pod okriljem KUD Cerkno, in sicer gle-

dališki skeč priznanega dramskega umetnika Andreja Rozmana – Roze z naslovom »Rozine v akciji«. Z domiselnim nastopom in vedro vsebino je med mladino priljubljeni in priznani umetnik pred polno dvorano razveselil publiko vseh starosti ter pripravil veselo svečano vzdušje za podelitev priznanj KUD – ovega javnega literarnega razpisa. Na njem so se izkazali tudi naši učenci z domiselnimi literarnimi in likovnimi izdelki. Učenci pa so svojo privrženost France-tu Bevku izpričali tudi z udeležbo na četrtem pohodu po Bevkovi poti v Zakojco, v nedeljo 21. septembra.

3. triada
- 1. mesto – deveti razred HAIKU DREVO**
- Gregor Derlink, Tilen Klinc, Doroteja Podobnik, Nuša Rejc, Samo Stelzer, Anja Štucin, Jan Švigelj, Nika Kokelj, Lara Makuc, Tomaž Platiše, Klavdija Rejc, Kristjan Rejc
- Na drevesu so bili listi, na katerih so bili zapisani haikuji – le-ti so impresije doživljanja gozda.

primer:
Pod tabo sedim,
in čutim veter v laseh,
v tvojem zavetju.

V jutranji zarji
okoli tebe vrtim
odpadle liste.

Plezam po tebi,
veter premika liste,
pravljico se zdi.
...

- 2. mesto – osmi razred – V OBJEMU SVETA**
- Lara Zlatoper, Eva Kene, Diana Kacin, Nina Domnik, Špela Makuc, Katja Brišar

Prikaz sožitja sveta z naravo, razmišljanje, kako pomembno je živeti z roko v roki z naravo.

- 3. mesto – osmi razred – ŽELIM SI SANJE IN ZELENKO ŽIVLJENJE**
- Blažka Čemažar, Katja Purgar, Teona Risteska, Urša Lapanja, Manca Slabe
- Tudi one razmišljajo o vrednotah narave, kaj nam narava vse ponuja, kako se moramo mi obnašati do narave.

- 3. mesto – pesem DREVO DREVO**
- Že zdavnaj nas mati je narava s prijateljskimi vezmi povezala, podobnosti poiskala, med ljudmi in naravo tesne vezi stkala. Desetletja tu sem stalo, močne korenine poglalo, iz grude domače znanje srkalo, življenjsko resnico spoznalo: »Narava močnejša je od ljudi, vendar podobno usodo si delimo vsi. Srečalo mnoge sem ljudi, ki svoje težave zaupali so mi, a najboljša zgodba se mi zdi, o fantu, ki resnico o življenju poiskati si želi. Samo na jasi dolga leta sem stalo, močnemu neurju kljubovalo, marsikaj prestalo in na koncu spoznalo, da iz močnega drevesa mogočno drevo sem postalo, zato fantu nasvet sem dalo: »Življenje nastavlja ti tisoč pasti, v njih skritih ogromno lepih je stvari, ki spoznaš jih le ti, če od zrnja plevel znaš oluščiti.
- Tilen Klinc
2. triada
- 1. mesto – 4. razred neobvezni izbirni predmet umetnost – JESENSKO DREVO**
- Luka Bevk, Anja Cvek, Lara Filipič, Aljana Kacin, Črt Lahajnar, Julia Mlakar, Eva Močnik, Miha Močnik, Tim Močnik, Aljaž Platiše, Leja Podobnik, An Primožič, Neja Rojc, Nuška Svetičič, Ines Šinkovec, Nejc Špik, Leon Zajc, Hana Vojska

Drevo predstavlja različno pisane jesenske liste, na katere so učenci zapisali, kaj v gozdu radi počnejo. Primer: Všeč mi je, ko jeseni padajo listi. Rad nabiram gobe. V gozdu rada taborim. Rada otresam dežne kaplje z dreves. V gozdu rada poslušam šumenje listov. Rada se vržem v kup suhega listja. Lepo je plezati po drevju. Všeč mi je nabiranje kostanjev.

AEROBIKA IN PILATES V CERKNEM

VSAK TOREK V OŠ CERKNO - MALA TELOVADNICA

17:00 - 18:00 AEROBIKA ZA OTROKE (5-10 let) - kombinacija, teka, gimnastike in plesa

19:00 - 20:00 PILATES (ura vaj za celo telo s poudarkom na vajah proti bolečinam v križu, ramenih in kolenih)

20:15 - 21:15 AEROBIKA (30 min plesa + 30 min vaje kot na pilatesu)

ZAČNEMO 30. 9.!

Pred vstopom v telovadnico se je potrebno preobuti. S sabo imejte, brisačo in pijačo. Armafleksi (blazine) so že v šoli. Pilates se izvaja v nogavicah, aerobika v športnih copatih.

Prijave na: vesna.obid@gmail.com

ali **031 327 125**

Vsi vabljeni in dobrodošli!

ZAHVALA

PO NESREČNEM DOGODKU – UDARU STRELE, SE ZA VSO
NUDENO POMOČ LEPO ZAHVALJUJEMO:
GASILCEM PGD – PLUŽNJE,
SOSEDOM IN SOKRAJANOM,
SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN SODELAVCEM.
ŠE ENKRAT HVALA.

Družina Pavšič s Travnika

■ ZA KREPITEV ZDRAVJA

Ameriški slamnik z medom

KOMBINACIJA, KI NE LAJŠA LE SIMPTOMOV, AMPAK
TUDI ODPRAVLJA VZROKE PREHLADA ALI GRIPE

Prihaja jesensko in zimsko obdobje, s tem pa tudi sezona prehlada in gripe. Z namenom promocije čebelarstvih proizvodov lahko pri vašem lokalnem čebelarju kupite med v katerega je po točno določeni recepturi primestan koncentriran izvleček ameriškega slamnika, ki ga čebelar trži v originalni embalaži (Echinamel). Količina 250 g zadostuje za dve terapiji (2 krat po 7 dni jemanja). Prednosti ameriškega slamnika z medom je, da kombinacija blagodejno vpliva na odpravljanje (učinek medu) in zdravljenje (učinek ameriškega slamnika) simptomov prehlada ali gripe. Splošno znano je, da med zaradi svojih blagodejnih lastnosti pomaga blažiti vneto grlo, ima pa tudi antioksidativne ter antibakterijske učinke. Na drugi strani pa ameriški slamnik s stimulacijo imunskih celic (imunske celice hitreje požirajo viruse in bakterije) krepi odpornost organizma, kar pomaga k hitrejšemu okrevanju. Ameriški slamnik z medom se lahko uporablja tako kurativno kot tudi preventivno. Pri kurativnem jemanju je pomembno, da ga začnemo jemati takoj, ko začutimo simptome prehlada ali gripe. S tem takoj spodbudimo imunski sistem in okrevanje za prehladom ali gripo bo krajše. Ameriški slamnik z medom lahko poleg zdravljenja gripe in prehlada uporabimo tudi za zdravljenje ran in herpesa. Ameri-

ški slamnik namreč na rani lokalno aktivira obrambne celice, ki ščitijo rano pred okužbo medtem, ko med ustvari neugodno okolje za razvoj bakterij. Ameriški slamnik z medom je primeren tudi za otroke saj ne vsebuje alkohola, konzervansov in je prijetnega okusa.

Nekaj o škrlatnem ameriškem slamniku

Uporaba rastline ima dokaj dolgo zgodovino, saj so jo uporabljala številna plemena severnoameriških Indijancev za zdravljenje vseh vrst ran, proti različnim vnetjem, ob pikih insektov in ugrizih kač, proti kašlju, prehladu, zobobolu, trebušnim krčem in celo proti gonoreji. Danes sodijo pripravki iz ameriškega slamnika med najboljše prodajane in cenjene rastlinske zdravila tako v Evropi kot v ZDA, ki se uporabljajo predvsem za krepitev imunskega sistema pri zdravljenju gripe in prehlada.

Ali veste, da je ameriški slamnik tudi edina zdravilna rastlina, ki ima s kliničnimi študijami dokazano imunostimulativno delovanje, kar je tudi leta 2008 uradno potrdila Evropska Agencija za Zdravila. Zato se pri nas edino pripravki iz škrlatnega ameriškega slamnika lahko, poleg prehranskih dopolnil, registrirajo tudi kot zdravila, ki krepijo imunski sistem.

Besedilo in foto: dr. Borut Gosar

■ LAS ZA RAZVOJ

Možnost izposoje mobilne linije za prešanje jabolk

Kdor razpolaga z večjo količino jabolk, pridelanih na območju LAS za razvoj (občine Bovec, Cerkno, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin), in bi te želel sprešati in »flaširati«, se lahko obrne na Društvo posoških sadjarjev, upravitelja mobilne linije za predelavo sadja v sok.

Prednostno se mobilno linijo izposoja skupini, društvom, krajevnim skupnostim ..., s sedežem na območju LAS za razvoj, in ne posameznikom.

Linijo lahko uporablja vsakdo, ki je usposobljen za njeno rokovalje (usposabljanje je potekalo na javnih predstavitev lani). Vsem, ki tovrstni proces predelave ni poznan, bodo člani društva za to poskrbeli pred prevzemom.

Mobilna linija v sklopu Kuhinje Zelena hiša Kobarid, katere upravitelj je Društvo Samooskrba Kobarid, uporablja tudi HACCP sistem. V tem društvu vam lahko izdelajo tudi etikete.

Uporabniki morajo sami poskrbeti za embalažo, čiščenje opreme in prevoz (linijo lahko za največ tri dni prevzamete v Sužidu).

Uporabnina je predvidena za nakup potrošnega materiala (krpe, hidravlično olje ...) in znaša 2 evra na prešo (cca 40 l soka).

DRUGI TEHNIČNI PODATKI:

- linija vsebuje: avtomobilsko prikolico, mlin, prešo, pasterizator in osnovno embalažo,
- za zagon linije potrebujete trifazni električni priključek,
- kapaciteta pasterizatorja: do 80 litrov (pasterizacija je možna le v stekleno embalažo),
- kapaciteta preše: do 200 litrov soka na uro (izkoristek do 80 % – odvisno od jabolk),

- priporočamo, da se sok pasterizira dan po prešanju, da se usedline posedejo – zato si uporabnik priskrbi potrebno embalažo, kjer bo sok odležal (zato so najbolj primerni sodi iz nerjavečega jekla s pipo).

Dodatne informacije: Posoški razvojni center (Peter Domevšek, svetovalec za razvoj podeželja): telefon: 031-409-012, e-pošta: peter.domevscek@prc.si

Mobilna linija za prešanje jabolk. Foto: arhiv PRC

Mobilno linijo za predelavo sadja v sok so v letu 2012 v okviru projekta Prehrana in tradicija v Zgornjem Posočju, ki je sofinanciran v okviru programa LEADER, kupile Občina Bovec, Občina Kanal ob Soči, Občina Kobarid in Občina Tolmin.

■ IZOBRAŽEVANJE

VABILO SADJARJEM NA JESENSKI TEČAJ

Jesenski in zimski meseci so na kmetijah tudi čas za dopolnjevanje znanja in izmenjavo izkušenj. Zato smo se na Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica odločili, da vas povabimo sadjarski tečaj.

Na tečaju bomo predstavili vsebine, ki so po katalogu obvezne za pridobitev NPK sadjar. Obenem pa bomo poskušali biti aktualni in delo voditi v obliki delavnice. Srečevali se bomo

v izobraževalnem centru v Biljah 1 (sedež KSS Nova Gorica, 1. nadstropje), ob torkih in četrtek od 13.00 do 15.30 ure. Tečaj bo trajal 45 ur. Seveda se bomo prilagodili tudi željam slušateljev. **Pričnemo v torek, 7. oktobra 2014 ob 13.00. uri v Biljah.**

Prijavljeni boste po pošti prejeli še točen urnik in teme predavanj. Za informacije smo vam na voljo po telefonu 05/30 54 136 ali elektronski pošti

linda.kogoj@go.kgzs.si. Cena tečaja je 250 evrov (z ddv). Položnico boste prejeli po pošti takoj po prijavi.

Vsebine kataloga so dosegljive na <http://www.npk.si/katalog.php?katalogid=%2Fkatalog.aspx%2F62100101>

Linda Kogoj, svetovalka za kmečko družino in dd in **Irena Vrhovnik**, specialist za sadjarstvo, KGZS Zavod Go, Kmetijska svetovalna služba

TEME PREDAVANJ ZA TEČAJ NPK SADJAR 2014

DATUM	TEMA
7. 10.	• Namen tečaja in vsebine za portfolio • Prijava v postopek za pridobitev certifikata • Sadjarstvo v svetu in v Sloveniji • Odločanje o obnovi trajnih nasadov (vidiki) • Načrtovanje sadovnjakov (zahteve sadnih vrst) • Organi sadnih rastlin
9. 10.	• Tla - tipi tal, fizikalno-kemijske značilnosti tal (tekstura, pH, makro in mikrohranila) • Znaki pomanjkanja hranil, odvzemi iz sadovnjaka (les, listje, pridelek...) • Vzorčenje tal v nasadih, branje analize tal • Gnojenje - oblike gnojil (organska, mineralna...), pomen zelenega gnojenja, izdelava gnojilnega načrta
14. 10.	• Gojitvene oblike • Zemeljska dela in terasiranje • Odvajanje talnih in površinskih vod • Sajenje in oskrba v 1. in 2. letu • Pregled kalkulacij za posamezno sadno vrsto • Črpanje subvencij, odločitev o financiranju
16. 10.	• Kmetijska mehanizacija - traktorji, priključki za obdelavo tal, košnjo, gnojenje, transport, spravilo sadja, pršilniki ... • Embalaža, pakiranje ...
21. 10.	• Varstvo rastlin - poznavanje različnih načinov varstva rastlin (konvencionalno, integrirano, ekološko varstvo) • Uporaba različnih metod v varstvu rastlin • Poznavanje koristnih organizmov v sadovnjaku • Pomen prognoze pri varstvu sadnega drevja • Prepoznavanje bolezenskih znakov na sadnih rastlinah • Fiziopatije
23. 10.	• Namakanje • Pregled padavin (meteorološki podatki), tla (tekstura, struktura, vpojnost...), voda v tleh - poljska kapaciteta tal, točka venenja, rastlinam dostopna voda • Vodni viri in vrste zadrževalnikov, načini namakanja ter prednosti in slabosti posamezne vrste namakanja • Pridobivanje vodnih dovoljenj, dokumentacija za izgradnjo namakalnega sistema • Pozeba in kaj vse vpliva na škodo pri pozebi • Pasivna in aktivne zaščita proti pozebi
28. 10.	• Tehnologija pridelave češenj • Tehnologija pridelave hrušk
30. 10.	• Tehnologija pridelave marelic in sliv • Tehnologija pridelave breskev in nektarin
4. 11.	• Poznavanje pomembnejših povzročiteljev bolezni in škodljivcev pri koščičarjih (breskev, marelica, češnja, sliva) • Pregled škroplilnega koledarja za posamezno sadno vrsto
6. 11.	• Tehnologija pridelave jagodičja
11. 11.	• Poznavanje pomembnejših povzročiteljev bolezni in škodljivcev pri pečkarih (jablana, hruška) • Pregled škroplilnega koledarja za posamezno sadno vrsto • Poznavanje povzročiteljev bolezni in škodljivcev pri oljki in pregled škroplilnega koledarja • Razmnoževanje sadnih rastlin
13. 11.	• Tehnologija pridelave aktinidije • Tehnologija pridelave namiznega grozdja
18. 11.	• Tehnologija pridelave oljk • Tehnologija pridelave kakija in fig
20. 11.	• Tehnologija pridelave jablan • Možnosti dopolnilnih dejavnosti (npr. predelava, prodaja na tržnici) – registracija

■ ORIENTACIJSKI KLUB AZIMUT

ODLIČNO NA PRVENSTVU JV EVROPE

Med 27. in 31. avgustom se je na Fruški gori v okolici No-vega Sada v Srbiji odvijalo 4. prvenstvo JV Evrope v orientacijskem teku. Maloštevilno slovensko odpravo so sestavljali tudi Mark Bogataj (M16), Gregor Hvala in Jošt Lapajne (M20) ter Klemen Kenda (M35) iz Orientacijskega kluba Azimut.

Ker Slovenija še ni članica JV evropske skupine, so se vsi sodelujoči pomerili na istih progah, vendar na paralelnem tekmovanju – Vojvodina Open. Mark Bogataj je zasedel 3. mesto, Gregor Hvala je suvereno zmagal, Jošt Lapajne pa je postavil enega najboljših časov na sprintu, kjer bi v konkurenci prvenstva JV evrope zasedel 3. mesto. Fenomenalno je na sprint tekmi tekel tudi Mark Bogataj, vendar ga je ena velika in nepotrebna napaka stala prvega mesta v JV Evropi. Klemen Kenda je zmagal v kategoriji moških nad 35 let.

IZREDEN USPEH ORIENTACIJSKEGA KLUBA AZIMUT NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Na državnem prvenstvu v orientacijskem teku, ki je 20. in 21. septembra potekalo na pobočjih Tolstega vrha nad Vranskim je nastopilo 30 tekmovalcev iz Orientacijskega kluba Azimut.

Na zahtevnem kraškem terenu, prepređenem z vrtačami, skalami in podrtim drevjem, so se najboljši slovenski orientacisti s kompasom in karto v dveh dneh pomerili v disciplinah Dolge proge, Štafete in PreO.

DOLGE PROGE

Na dolgih progah so člani OK Azi-

Udeleženci državnega prvenstva iz OK Azimut. Foto: Monika Ravnikar

mut dosegli izjemen rezultat, saj se je 11 članov uvrstilo na zmagovalni oder.

Največji uspeh je dosegla mladinka Nuša Jeram, ki je v elitni kategoriji suvereno zmagala in tako Azimutu priborila tako željeno prvo mesto med članicami. Drugo mesto je osvojila Ana Pribakovič Boršnik (OK Tivoli), tretje pa Mojca Foški (OK Polaris).

Državni prvaki iz OK Azimut so postali še: Mark Bogataj (M16), Peter Tušar (M20), Nika Poljanšek (Ž14) in Lara Gantar (Ž16). Poleg že omenjenih so na zmagovalni oder stopili še: Simon Stanonik (2. mesto v M20), Silvij Močnik (3. mesto v M45), Janjo Lapajne (3. mesto v M50), Pia Dobravec (3. mesto v Ž16), Katjuša Poljanšek (2. mesto v Ž20), Marjanca Poljanšek (3. mesto v Ž21B) in Saša Žižek (2. mesto v Ž35).

ŠTAFETE

V disciplini Štafete je OK Azimut sodeloval z devetimi štafetami in si priboril 5 medalj. V elitnih moški kategoriji so štafeto sestavljali trije tekmovalci, v vseh ostalih kategorijah pa dva tekmovalca oz. tekmovalki.

Med mladinkami sta presenetili Petra Trček in Pia Dobravec, ki sta zmagali v kategoriji Ž16. Pri mladincih (M20) sta Matic Močnik in Aljaž Pavšič za las zgrešila prvo mesto in se morala zadovoljiti s srebrom. V isti kategoriji sta na tretjem mestu pristala Mark Bogataj in Simon Stanonik. Pri veteranih (M35) sta državna prvaka postala Klemen Kenda in Silvij Močnik, Vojko Kacin in Janko Lapajne pa sta se zavihetela na 3. mesto.

V elitnih kategorijah sta prvi mesti pobrala kluba, ki se doslej še nista okitila z zlatom. Med moškimi so zmagali člani OK Tivoli (Andrej Bor-

štnik, Jan Dovč in Žan Luka Šumečki), med ženskami pa Kamniški OK (Mojca Flerin, Lidija Hribar). V elitni kategoriji sta med ženskami Nuša Jeram in Lara Gantar osvojili 3. mesto, prav tako pa se je na tretje mesto zavihetela moška ekipa, ki je tekla v postavi Peter Tušar, Gregor Hvala in Aleš Poljanšek.

PRECIZNA ORIENTACIJA

Na državnem prvenstvu v precizni orientaciji (disciplina PreO), sta člana Orientacijskega kluba Azimut pobrala zlato in bronasto medaljo. Emil Kacin je postal državni prvak, tretji pa je bil Klemen Kenda. Progo je zasnoval Marco Giovaninni iz Italije, vsebovala pa je 18 problemov in 2 časovni kontrolni točki.

Z več novicami se oglasimo prihodnjč.

Klemen, Nuša in Aleš

■ KOLESARSKI KLUB ČEBELA

MEDALJA NA SVETOVNEM AMATERSKEM PRVENSTVU – UWCT FINAL

Vslovenski prestolnici Ljubljani je med 28. in 31. avgustom potekalo svetovno prvenstvo za amaterske kolesarje, ki je potekalo tudi skozi Cerkno. Gre za tridnevni dogodek, ki je v četrtek postregel z vožnjo na čas, petek dirko štafet po centru mesta s štartom na Kongresnem trgu in kot vrhunec prvenstva v nedeljo pa z glavno dirko za naslov prvaka po trasi Maratona Franja.

V petek na dirki štafet, s štartom in ciljem na Kongresnem trgu je ekipa Slovenija 4 v zasedbi Blaž Bonča, Ljubo Car, Gregor Tekavec in Irena Tekavec osvojila končno tretje mesto, za ekipo Avstralije in zmagovalci Italijani. Njihov čas je znašal 32 minut,

najboljša slovenska ekipa pa se jim je približala na 28 sekund.

Tekmovalci so se v nedeljo pomerili za naslov prvaka na 156km dolgi cestni preizkušnji, ki je potekala po trasi Maratona Franja. V najmočnejši kategoriji do 34 let sta nastopila dva člana Kolesarskega kluba Čebela, kjer je ciljno črto kot deveti prečkal Blaž Bonča, 59 je bil Žiga Primožič. V kategoriji od 55 do 59 let pa je Hadži Muradif dosegel 70. mesto.

Poleg članov kluba so bili na svetovnem prvenstvu vidni tudi nekateri kolesarji iz Idrije in Cerkna.

Vsem udeležencem prvenstva iskreno čestitamo.

Kolesarski klub Čebela

■ ŠPORTNI UTRINKI

BALINARJI NADALJUJEJO Z USPEHI

Za balinarji Balinarskega kluba Cerkno je najuspešnejša sezona turnirskih nastopov, saj so se poleg domačega turnirja ob Poletju v Cerknem, tudi z vseh turnirjev pri drugih klubih vrnili domov s pokali.

BAŠKA GRAPA

Nazadnje so bili zadnjo soboto v avgustu uspešni v Baški grapi. Na balinišču v Zarakovcu v Baški grapi je bil že 30. tradicionalni turnir moških balinarskih ekip v trojkah. Turnir vsako leto organizira Balinarski klub Rudi Bašelj Koritnica.

Letos je bila najboljša ekipa Balinarskega kluba Cerkno v postavi: Brane Kofol, Drago in Franci Močnik, ki je v finalu premagala ekipo Jesenic. Tretja je bila ekipa Kobarida.

ZAKLJUČENA SERIJA TURNIRJEV

Zaključena je serija turnirjev, na katerih nastopajo moške in ženske ekipe društev upokojencev in invalidov iz Cerknega, Gorenje vasi, Idrije in Žirov. Pri moških je nastopalo šest ekip, pri ženskah pa štiri.

V skupni uvrstitvi pri moških so zmagali člani ŠRD Invalid Idrija-Cerkno, pred ekipo DU Idrija in DU Žiri. Ekipa DU Cerkno je

bila četrta.

Med ženskami je bila najboljša ekipa Žiri, pred Idrijo in Cerknim.

SLOVENSKA BISTRICA

V Slovenski Bistrici je bil 20. 9. tradicionalni balinarski turnir četvork članov Združenja šoferjev in avtomobanikov iz Slovenske Bistrice, Zreč, Cerknega, Logatca in Žirov.

Po zanimivih bojih je v napetem finalnem srečanju ekipa ZŠAM Cerkno (Drago in Franci Močnik, Alfonz Borovinšek, Vito Pavlin) po dodatnem metu z rezultatom 7:6 premagala domačine iz Slovenske Bistrice in tako obranila zmago iz lanskega turnirja. Tretje mesto je osvojila ekipa ZŠAM Logatec.

MALI NOGOMET

Začelo se je tekmovanje v Cerknjanski malo-nogometni ligi 2014/2015. Nastopa 9 ekip, ki se bodo enkrat jeseni in enkrat spomladi pomerile vsaka z vsako. V 3. krogu so bili doseženi naslednji rezultati:

- Maratonci : Texas 1 : 3
- Podmornica : ŠD Trebuša 1 : 4
- Prvavrsta.net : Pog 7 : 4

Na lestvici vodi ekipa Prvavrsta.net, ki ima tri zmage v treh srečanjih, pred ekipama Bar Pr'Albinc in ŠD Svoedenj, ki imata po dve zmagi v dveh srečanjih. Med strelci je najuspešnejši Benjamin Tušar, ki je dosegel že 8 zadetkov.

Franci Ferjančič

■ RAJ CERKNO

ROT 2014

Vzadnjem septembrskem vikendu se je s prihodom ekip v cerkljansko kotlino pričelo največje taborniško tekmovanje, ROT 2014.

Kmalu po nastanitvi v Osnovni šoli Cerkno so taborniki iz cele Slovenije začeli z reševanjem topografskih testov, nalog iz vrisovanja in morsejeve abecede. Po pridobljenih prvih točkah je za popestritev petkovega večera poskrbela glasbena taborniška skupina Kazenski vod, ki je ob zvokih različnih instrumentov pričarala pravo taborniško vzdušje vse do poznih ur.

Naslednje jutro pa se nekatere ekipe niso dolgo grele v spalkah, saj so na pot odrinile že pred pol sedmo uro zjutraj. Z avtobusi smo jih peljali na Kladje, od tam pa so svojo pot s kompasom v roki nadaljevale preko Škofja in Mrovljevega griča do Robidnice in končno Črnega vrha.

Jutranja zaspanost je tekmoval-

ce hitro minila, saj so jih poleg prijetne poti predramili iz meglice vstali sončni žarki in lepi razgledi na okoliško hribovje. Tekom dneva so se med potjo tekmovalci preizkušali v različnih taborniških veščinah, od signalizacije do prve pomoči, kjer so se nam kot strokovna pomoč pridružili tudi člani Gorske reševalne službe Tolmin in prostovoljci iz območnega Rdečega križa Idrija. Ko so ekipe opravile z vsemi preizkušnjami na progi, so prispele na Smučarski center Cerkno, a njihovih nalog s tem še ni bilo konec. Postaviti so morale še zasilno bivališče iz šotork, zakuriti ogenj in na njem skuhati kar najboljši golaž in poleg svojim zadostiti tudi brbončicam ocenjevalcev.

Po krepčilnem spancu so tekmovalci v nedeljo zjutraj ponovno krenili na pot ter se spoprijeli z novimi taborniškimi izzivi. Med hojo po grebenih nad Bolnico Franjo in postopnim vračanjem v dolino so morali narisati natančno skico terena, pokazati obvezno opremo, prehoditi 'minsko polje' ter v samem Cerknu pokazati še pionirsko znanje.

Tekmovanje se je zaključilo ob 16. uri z podelitvijo nagrad v atriju osnovne šole Cerkno. Pokale in lepe nagrade, ki so jih priskrbeli naši sponzorji, so prejele najboljše ekipe iz vsake kategorije, skupni zmagovalci in risarji najboljših skic. V skupnem seštevku so se zmage veselili taborniki iz Rosu divega volka iz Ljubljane, lepi spomini pa bodo ostali nam vsem!

Taborniki Rodu aragonitnih ježkov
Foto: Jernej Klavžar

Foto: Cycling 24/7

16. RAD BI BIL NORMALEN FESTIVAL

(DVORANA KUD ZORA RAVNE / RAVNE PRI CERKNEM)

SOBOTA, 11. 10. 2014:

KULTURNI VEČER / vstop prost

- **Predstavitve knjige:** Ogenj, rit in kače niso za igrače
- **Igra:** Vaška betula – KPD Lipa Šempas
- **Potopis:** Nepal
- **Koncert:** Atila Boštjančič – solo
- **Karaoke:** Rad bi bil talent

PETEK, 24. 10. 2014

KONCERTI / vstopnina 5 €

- Stonebride • Portman • Bouncin B.C.
- Mantan • Real life version

SOBOTA, 25. 10. 2014

KONCERTI / vstopnina 5 €

- D.J. & the Wootchyak • Noisefight
- Break the mold • Punčke • V okovih

DOM UPOKOJENCEV IDRİJA

MEDGENERACIJSKI CENTER

Iz potrebe, izražene v lokalni skupnosti, želje soustvarjati pestrejšje življenje in povezovali različne generacije, doseči izmenjavo znanj, spretnosti in izkušenj, se je rodila želja po oblikovanju Medgeneracijskega centra v Domu upokojencev Idrija. Razvili smo idejo, pridobili veliko pomembnih partnerjev v lokalni skupnosti: Lions klub Idrija, Občine Idrija, ICRA, Center za socialno delo Idrija, Društvo slepih in slabovidnih, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Društvo upokojencev Idrija, Osnovna šola Idrija, Vrtce Idrija, Gimnazija Jurija Vege Idrija, Čebelarstvo Idrija, Društvo Spominčica, Rdeči križ Idrija, MOJ GIB Fitnes kluba Idrija, Plesni kluba Idrija, Lekarna Idrija, Varstveno delovni center Idrija ter mnogih drugih posameznikov in društev, ki bodo aktivnosti in vsebino medgeneracijskega centra naredili zanimivo in pestro za vse generacije.

Oktober 2014 se bo v medgeneracijskem centru pričel v sodelovanju z ICRA s projektom študijskega krožka *Idrija nekoč in danes*, kjer bomo preko različnih predavanj, ogledov in delavnic spoznavali in odkrivali Idrijo. V tednu Simbioze bomo gibalni na vrsto različnih načinov, prilagojenih tudi osebam z različnimi telesnimi oviranostmi. Pozabili pa nismo tudi na mlajšo populacijo, ki je dobrodošla tudi v vseh prej navedenih projektih, posebej zanje pa bo v prostorih medgeneracijskega centra v sodelovanju s Centrom za socialno delo potekala socialno pedagoška pomoč, v sodelovanju z osnovno šolo Idrija pa Delavnice razvijanja osebnosti.

Datume posameznih aktivnosti, kakor tudi vsebino posameznih dogodkov bomo sproti objavljali na spletni strani Doma upokojencev Idrija, kakor tudi v drugih lokalnih medijih. Kljub temu, da morda lahko pot do Idrije predstavlja oviro, ste na vseh aktivnostih Medgeneracijskega centra toplo vabljeni tudi vsi občani občine Cerkno.

Ob tej priložnosti pa bi se želeli zahvaliti tudi za prejete donacije Lions klubu Idrija, Bioteri d.o.o., Mercatorju d.d., Debitel centru Idrija, MACO, d.o.o., NEKTAR NATURA d.o.o. in COMCOM d.o.o., ki so nam s finančno podporo omogočili, da prostor medgeneracijskega centra opremimo tudi z računalnikom. Tako v medgeneracijskem centru ne bomo le aktivni, ampak tudi interaktivni. Vabljeni, da se nam pridružite!

Prijave na aktivnosti sprejemamo na GSM 051 413 148 ali preko e-pošte: klavdija.kobal.straus@duidrija.si.

Klavdija Kobal Straus, DU Idrija

PROGRAM MEDGENERACIJSKEGA CENTRA V OKTOBRU 2014

2. 10. ob 16 h	Študijski krožek (ŠK): Idrija nekoč in danes (1. srečanje, spoznavanje Idrije in njenih lokalnih znamenitosti)
3. 10. ob 9 h	Nastop učencev Osnovne šole Idrija
8. 10. ob 16.30	Lutkovno-gledališki krožek iz OŠ Idrija z igro Repa velikanka
9. 10.	ŠK Idrija nekoč in danes (2. srečanje, spoznavanje čebelarstva v Idriji ter ogled mestnega čebelnjaka)
13. 10. ob 16 h	ŠK Idrija nekoč in danes (3. srečanje, ogled mestnega jedra z vodenjem)
15. 10. ob 9:30	Telesna vadba: Skupna vadba dveh generacij
15. 10. ob 16 h	Telesna vadba: Tai Chi
16. 10. ob 16:30	Telesna vadba: Feldenkrais metoda. S seboj imejte vadbena podloga in bodite oblečeni v udobna oblačila.
17. 10. ob 19 h	Telesna vadba: Joga. S seboj imejte vadbena podloga in bodite oblečeni v udobna oblačila.
20. 10. ob 17:30	Delavnica: Nagrobni aranžmaji (udeleženec ob zaključku izdelan aranžma odnese). Cena delavnice je 13,50 EUR (udeleženci naj prinesejo s seboj škarje)
21. 10. ob 19 h	Uradna otvoritev Medgeneracijskega centra in Odprtje razstave Radovedni prstki
22. 10. ob 17 h	Delavnice za učenje slovenščine in vključevanje v okolje za osnovnošolce tujce in njihove starše
23. 10. ob 16 h	ŠK: Idrija nekoč in danes (4. srečanje, spoznavanje in izdelava idrijske kulinarične posebnosti - idrijskih žlikrofov)
24. 10. ob 9 h	Informativni seminar za mlade iskalce zaposlitve
24. 10.	Nastop: Pogled v preteklost (ura bo sporočena naknadno)
28. 10. ob 9 h	Informativni seminar za mlade iskalce zaposlitve
28. 10. ob 17 h	Skrbnišтво v praksi Centra za socialno delo Idrija - predavanje s praktičnimi primeri
29. 10.	Brezplačno pravno svetovanje za starejše (dedovanje, pogodbe o prenosu lastništva in podobno) – za svetovanje se je obvezno potrebno predhodno dogovoriti za termin na GSM 051 413 148
30. 10. ob 16 h	ŠK: Idrija nekoč in danes v Medgeneracijskem centru (5. srečanje, idrijsko besedišče nekoč in danes),
Po dogovoru	Socialno pedagoška pomoč za otroke in mladostnike s težavami

Zaradi omejenega števila mest je za udeležbo na aktivnostih potrebna prijava na enega od zgoraj navedenih kontaktov, kjer dobite tudi dodatne informacije.

NAPOVEDUJEMO

CERKLJANSKI MUZEJ

od 1. do 3. 10.
Cerkljanski muzej

VEČPREDSTAVNOSTNI MATEMATIČNI KVIZ učencev osnovne šole Cerkno za obiskovalce razstave Z vrlino in delom (po dogovoru, za skupine). Odprtje razstave in kviz sodita v sklop prireditve ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine, ki potekajo pod naslovom Dediščina gre v šole.

8. 10. ob 16. uri
Cerkljanski muzej

MUZEJSKA DELAVNICA za najmlajše v sklopu razstave Z vrlino in delom: Igrajmo se s števili

24. in 25. 10.
Hotel Cerkno

STROKOVNO SREČANJE IN 66. OBČNI ZBOR Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

30. 10.
Cerkljanski muzej

MUZEJSKA SREČANJA: predavanje dr. Milana Hladnika z naslovom Poslanstvo dr. Franca Močnika

ZDRAVSTVENI DOM IDRİJA

2. 10. 2014
ob 12h in ob 14.30

DAN ODPRTIH VRAT LABORATORIJA v Zdravstvenem domu Idrija. Več na strani 7.

KLUBSKI MARATON RADIA ŠTUDENT

3. 10. 2014

KLUBSKI MARATON 2014 S KOALA VOICE IN 12 – Zasavski omladinci **Koala Voice** so se ob razvejanem glasbenem miljeju odločili, da svojo lastno muziko suvereno in skoraj prav nesramno postavijo na popoidno križišče med rockom, discom in trendovskimi indie strujanj. V tem zlahka klišejskem glasbenem okolju jim uspeva ustvarjati glasbo, ki je prepoznavno njihova in kot taka nabrita ter mladostniško zaletava, prešpikana z nekaj poletne romantike in obilico hitoidnih rifov. Zmaga na Špil ligi 2014 ter uvrstitev na letošnji Klubski maraton se zdita predvidljiva pot zasedbe. Člani: Manca Trampuš – vokal, kitara, Domen Don Holc – kitara, Miha Prašnikar – bobni, back vokal, Tilen Prašnikar – bas.

12 – Sodobni trubadur iz domače spalnice, ki z minimalnimi sredstvi ustvarja hipnagogično konfuzijo sodobnih folkerskih pristopov, potopljenih v globoke plasti reverba in ostalih zvočnih efektov. Razpuščeno pesemsko ogrodje njegovih kompozicij se zdi prepuščeno trenutnemu navdihu avtorja, gledano od daleč, skozi mavrična psihedelična očala, pa ustvarja prepoznavno zvočno podobo mutirane pop glasbe v izraziti lo-fi maniri. Nova čudna Slovenija se končno odpravlja na osvajalski pohod. Član: Miha Robida – kitara, vokal, efekti.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE IDRİJA

9. in 12. 10. 2014 DOGODKI OB 60-LETNICI ZPM IDRİJA. Več na strani 7.

16. RAD BI BIL NORMALEN FESTIVAL

11.–25. 10. 2014 Več na strani 12.

KMEČKI PRAZNIK

11. 10. od 9. do 13. ure,
Poljubinj

Zakorakali smo v oktober, to je mesec, ko se s planin živina vrača v domače hleve. S tem pa je povezan TRADICIONALNI KMEČKI PRAZNIK V TOLMINU. Program: • razstava in avkcija govedi, • razstava sirov in podelitev priznanj, • razstava in srečelov kmečkih dobrot, • tržnica lokalnih in tradicionalnih izdelkov, • prikaz prešanja jabolčnega soka, • degustacija lokalnih dobrot, • tradicionalno srečanje harmonikašev. Vabijo Občina Tolmin, Kmetijska zadruga Tolmin in KGZS - Zavod Nova Gorica ter Posoški razvojni center.

KONCERT BARA GABRIJEL

30. 10. 2014 ob 21. uri
Gabrijel, Cerkno KONCERT: Erik & The Worldly Savages (KAN, NIZ, SRB) – angažirani multikulturni gypsy-punk

ŽENSKI PEVSKI ZBOR CERKLANKE

13. 12.
Osnovna šola Cerkno Ženski pevski zbor Cerklanke bo tudi letos pripravil LETNI KONCERT v Osnovni šoli Cerkno. Glasbeni dogodek bo sooblikovala moška Vokalna skupina Zven. Prijazno vabljeni!

Občankam in občanom
čestitamo ob prazniku
Občine Cerkno!

Okrepčajte se z izvrstno kavo Illy, vročo čokolado Eraclea in drugimi toplimi napitki. Velika izbira pijač, na voljo pa so vam tudi slastni prigrizki (pizze, baguette, bruschette, sendviči ...).

Več o dogodkih in ponudbi na
www.pr-albinc.si

Zunanje igrišče s trampolinom za najmlajše.
Ogledi športnih dogodkov v živo.
Biljard, pikado, namizni nogomet.

Vabljeni!

